

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos példát sor egyszer 30 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólát sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szombat, április 2.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezéreltek: A kiegyezési tárgyalások.
A pápai államtitkár a szidókról.
A királygyilkosok alkonya.
Vámszedés Aradmegyében.
Letartóztatott szélhámos.
Egy lemondás epilógusa.
A körözött kártyakirály.
A kisjenői véres sorozás.
Merénylet egy kerékpáros ellen.
Pofazkodás a kávéházban.
Egy aradi huszárhadnagy öngyilkossága.
Ártatlannal a börtönben.
Tárca: Marinka mennybemenetele. Irta: Miklós Jenő.
Csarnok: Az aljárásbíróék Velencében. Irta: Vertesi Arnold.

A kiegyezési tárgyalások.

Budapest, április 1.

A békepolitikával biztosítottnak tekintendő parlamentünknek munkaképessége is. Sőt ha lehetne, a munkaképesség fogalmát fokozni, ezt lehetne mondani, hogy tülön-tül munkaképes. Az obstrukcióhoz szokott, frázisokba süllyedt ellenzék képtelen a komoly parlamenti vitákra s így megesik, hogy alaposabb pertraktáciást igénylő javaslatok is szinte félálomban fogadtatnak el. A legutóbb elfogadott törvényjavaslatoknál csak a Kossuth-pártnak néhány tagja szolt figyelmet érdemlőn a tárgyhöz. A Szederkényiek még az obstrukciót pihenik, úgy látszik, még egy jó ideig. Vájlék egészségükre.

Most, szünet idején, vessünk egy pil-

lantást a parlament munkarendjére, figyelemmel annak legfőbb, legkritikusabb részére: a *kiegyezési tárgyalásokra*.

Március hó 14-én történt, hogy Tisza István gróf munkaprogramot adott a képviselőháznak és az általa elősorolt javaslatokat néhány nappal később a főrendiház is letárgyalta. A husvéti szünet után a *külföldi szerződéses tárgyalások* felvételére szóló felhatalmazási javaslatok kerülnek sorra, majd pedig a *beruházásokat* és a *vasutak fizetésrendezését* veszik elő. A delegációkat tudvalevőleg májusban tartják meg ezt, megelőzőleg azonban Tisza István gróf miniszterelnök a Ház elé terjeszti az 1904. évről és évre szóló *költségvetést* és a mikor ezt és még néhány más sürgősebb természetű javaslatot elintézték, a t. Ház hosszabb *nyári szünetet* kezdi meg.

Egy *berlini lapnak* az értesülése szerint a *kiegyezési javaslatok* mindaddig nem kerülnek szőnyegre a magyar parlamentben, amíg Ausztriában a parlamenti rend helyre nem állott. Ausztriában az volt a vélelem, hogy Magyarországon a támadt zavarban hamarosan végeznek a kiegyezési javaslatokkal is. Ezt a vélelmüket, — így folytatja a német forrás — Tisza István grófnak egy kijelentésére építették az osztrákok, arra, hogy nyílt kérdésnek hagyta, vajjon a kiegyezés Ausztriával a 14-ik szakasz alapján megköthető-e vagy sem. Az osztrákoknak ezzel az optimisztikus felfogásával azonban Tisza István

gróf már is szembeszállott. Bár a két kormányelnök csak nagy ritkán szokott találkozni, Körber dr. osztrák miniszterelnök előtt mégsem titok, hogy Tisza gróf kijelentése a 14-ik paragrafus dolgában miképen értendő.

A magyar kormányelnök fölfogása semmikép sem fedi az a felfogást, amelynek az osztrák félhivatalos lapok adnak kifejezést. Az osztrák félhivatalosok azt kurtölik most világgá, hogy az új magyar kormány kijelentette volna, hogy Bánffy és Széll közjogi skrupulusairól *mit sem akar tudni* és a kiegyezést elfogadja tekintet nélkül arra, vajjon parlamentáris uton, vagy a 14-ik szakasz alapján jön-e létre. *Ez nem áll.* A Tisza-kormány elfogadta ugyan a Széll-Körber-féle megállapodásokat a kiegyezés dolgában, e yes kérdésekre azonban, mint például a készfizetések felvételére, a közös államadóság konverziójára még élesebb akcentust helyezett, és nem kizárt, hogy a kiegyezésnek és a pénzügyi kérdéseknek dolgában junktimot teremtenek.

Semmiképen sem értelmezhető Tisza kijelentése a 14-ik szakaszra nézve úgy, hogy bármikor is eszébe jutott volna, hogy az alkotmányjogi garanciákat kijátssza. A magyar kormány és a magyar kormánypárt — így fejezi be cikkét a német író — mindenesetre követelni fogja, hogy a kiegyezés Ausztriában *alkotmányos uton tárgyalassék le*.

Az említett kutforrással egyező néze-

Marinka mennybemenetele.

— Husvétli legenda. —

Irta: Miklós Jenő.

Isten veled Marinka, szomorú életnek tisztafehér álma, szerelmem Marinkám Istenveled! Keső éjfelere jár, magamba virrasztok; kis falunk csendes, csak fiatal papját nem hagyja pibenni — a szive. Ablakomból kilátok az éjbe, a templom ablakívén át idefénnylik az égő örökmécs vöröses lángja, ha kibjéblolom irásztalomtól a széket, látom az imádságos szent Szűz szobrát is Marinka, téged. És látom a csillaggal kivert égboltozatot, rajta el felhők usznak napkeletnek, tovasurranak . . . hova tűnek, mint a muló álom, mint maga az élet? Asztalomon virág, előttem egy kopott selyembe kötött könyv, versek édesek és ölök, a legveszedelmesebbek: dalok, őket Musset írta.

Te pedig csendesen alszol és álmod virulod, piros rózsát csal csókos ajakra — Marinka Isten veled!

Mikor az anyám falusi papnak adott, mert városi úgy se lehettem volna soha, szomorú, őszí este volt, atyánkat eltemettük, anyám pedig sirva borult reám és megcsókolta a kezemet: Isten szolgálja legyen belőled és munkálkodni fogsz kicsi bugaid, öreg anyád javára az Ur szőlejében. Odakünt-asset.

Másnap szemináriumba vittek, az Isten alá zatos, babszemnyi szolgálja lettem, a templom gangjainak lámpagyújtogató, lámpaoltató sek-

restyése. És pusztá, szomorú cellánkban az esti imádság közös megtartása után számba tömtem a zsebkezdőmet, hogy a többiek ne hallják csukló zokogómat.

Mert hogy az én anyámnak vállára feküdt az élet keresztje, mert hogy nekem kellett letürülnöm verejtéke, rancos homlokát: Maradtam. — Belém fojtották a tavaszt, a rügyezést, de maga a virradó árt odajárt ágyam fölébe, álmaimban fölém hajolt és összemarkolta gyenge, fár-dt és beteg gyerekszívemet.

Es jöttek a kísértések, a d.c., a lázadás, a szabadság, meglátogatott maga a gonosz is, mert a püspöki rezidencia régi, omló bástyafokáról nem egyszer akart letaszítani a gyepes mélységekbe, de én az utolsó lépésnél megállottam és megtörve, fáradián fordultam vissza a cellám felé. Egyszer aztán megállottam onnét az utolsó lépésnél.

A hónap alatt két könyv volt, Agoston és Musset, előttem a végtelenségbe vesző mező, fölötte álltam. Április volt csupa zöld, zöld, zöld. — A fűszálak hullámos tengerré dagadnak, ott ringott ez a tenger, tarajt tarajra hányt, öblö sődik, zugott, danázott és danolt énelöttem, te édes — édes tenger . . . velem egy színbe pedig lebukott a nap, alkonyozott.

Es az alattam morajló rétség közepén egyetlenegy ringó, szemnek megpihenő pont mint valami hófehér vitorlájú bárka, egy reher-virágos, mezei vadalmfa.

. . . Az almafától elvált egy fekete szírom, a hullámok felett egyenesen felém ingot, mi

kor már egészen alattam volt — besietett a vár kapujához vezető gyalogösvényre, láttam, hogy feketekendős asszony, az anyám volt, jött meglátogatni, jött örökre elveszejteni a fiát. Összefont karokkal bevártam. Akkorra besötétedett. Másnap fölszenteltek. És munkálkodtam az Ur szőlejében, de jött a dér és megszálloit engem a zuzmara. A hajam már csilló, mintha szitált liszet, finom ezüst port szórtak volna közéje, az én jó, öreg gazdám, esperesem uram nem tud eleget csodálkozni rajta. O később, jóval később kapta a finom hálót, melyet apró pókok szöttek a háára — nekem ezek a pókok az agyamon másznak . . . hitemet pedig megszálloita a kétség.

. . . Szeretlek Marinka és ahogy virágos kerted az esőt, meg a napsugarat, álmodó lelkem egy szomjuhoz téged.

Te pedig úgy-e, hogy el fogsz felejteni, ne igérd meg, de elfelejtesz.

Holnap husvét vasárnapja van, a faluba csudatévő szent Szűz fogadalmi kápolnához messzi szétszért falvakból jönnek a bucsusok és én az éjjen át már hallom, már hallom vonatott, tompa éneklésüket, amint felkapja a hegyekből a szellő és lehullatja a falura. A sötétben mintha sok ezer zászlót látnék meglengeni és alattuk hívó asszonyok és agg férfiak régi egyházi énekeket énekelnek: ezek ékessége, földnek dicsősége . . . és én is utánuk dudolom Musset-t:

adieu Suzon, ma rose blonde . . .
Es holnap délután estelőtti vecsernyére ki

ten vannak a magyar politikai körök is. Bizonyos, hogy a kormányra nehéz feladat várakozik e kérdés körül; talán nehezebb mint a melyek megoldására a kabinet megalakításakor vállalkozott Tisza István gróf, s a melyek megoldása, amint tudjuk, sikerült is neki. Második tűzpróbája lesz ez a mostani kormánynak. Még távolabb állnak a dolgok, hogysem az előjelekből lehetne jövendőlni: kiállja-e? Bizunk benne, hogy úgy lesz. (*)

A pápai államtitkár a zsidókról.

(Beszélgetés Merry de Val-lal.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 1.

A bécsi *Welt* egy munkatársának alkalma volt Merry de Val, a pápa államtitkárával beszélgetést folytatni a zsidókérdésről. Az államtitkár igen érdekesen, tartózkodás nélkül felelt az újságíró kérdéseire, s több jelentős nyilatkozatot tett.

A bécsi újságíró, miut a Vatikán magatartásában változást jelentő eseményt jelezte, hogy a pápa Herczl dr.-t, a cionista zsidó mozgalom vezetőjét fogadta:

— S a mi ez alkalommal szóba került, az egész világ zsidóságát érdekelheti — mondta az újságíró.

— A tartózkodásra nem volt és nincs okunk, felelte Merry de Val. Dr. Herczl igen jó hatást keltett ő szentségénél. Én is beszéltem vele s fölülte érdekes dolgokat mondott el nekünk. Az ő nemzetére ezek a dolgok elég kedvezők is. Ámde mit tehetnénk mi ebben az ügyben? Ha beleszólnánk, a mint ezt Herczl doktor úgy látszik elvárta, ellentétbe jutnánk az elveinkkel, az egyház alapelveivel. Miképp szolgálhatnók ki, teszem föl, a megváltónk országát, legszentebb emlékeinket egy máshitű népnek?

— A kereszténységnek szent helyeket természetesen exterritoriálisoknak kellene kijelenteni. Nincs zsidó, a ki a keresztények szent ereklyéit érinteni akarná. Különbben ezek a szent helyek ma nincsenek keresztény kézben, hanem a mohamodának kezében.

— Igen, sajnos. A keresztény hatalmak

föltékenykednek és politikai okok miatt nem akarnak változtatni a helyzeten.

— Azt hiszem — mondta később az újságíró — hogy a Vatikán nem fogja utját szegni annak, hogy a zsidók Palesztinában egyesüljenek.

— Ez már más kérdés. Ki beszél arról, hogy mi akadályt gördítenénk az utjuk elé. Ha a zsidók azt hiszik, hogy sorsuk atyáik országában kedvezőbb lesz, mi csak a humanitás kérdését láthatjuk benne. Az apostoli szentszék sohasem lesz ellene egy olyan vállalkozásnak, amely az emberi nyomor enyhítését célozza. Az embereknek különös fogalmaik vannak a vatikáni politikáról. A tulajdonképeni zsidóság iránt mi nagy tisztelettel vagyunk. Nem felejtjük el, hogy nélküle semmi sem lennénk, s hogy a zsidóság vallásunk alapja. Ha a keresztények a zsidók ellen küzdenek, csak azok ellen az egyesek ellen folyik a küzdelem, akik tulkapásokat engedtek meg maguknak.

— Bécsben mégis azt tartják, hogy az osztrák antiszemita mozgalom a katolikus klérus műve, s hogy Eminenciád elődje támogatja is e mozgalmat.

— Ne felejtse el, hogy sokan irigységből, önzésből, politikai és más világi okok miatt belénk kapaszkodnak. Másrészt azonban tény az is, hogy a katolikusok épen Bécsben jogos helyzetükért is küzdenek. A zsidók mindenüvé betolakodnak, hallom, hogy Bécsben a tanítók hetven százaléka zsidó. Tűrhető kérem, hogy a legfiatalabb katolikus gyermekeket más vallásuk tanítsák? Tegyük fel, hogy egy államban vagy az országban, a hol a többség az önké, ugyanez a helyzet következne be. Ugy-e, nem tűrnék meg?

— Eminenciádat tévesen informálták.

— De meg hiba az is, hogy a zsidók mindig az ellenségeink táborában vannak. A hogy egy rossz könyv, vagy kép jelenik meg, amely minket kigunyol, — ha a mélyére hatolunk a dolognak, — mindig megtaláljuk a zsidók kezét. Ám ne higye, hogy mi ezért minden zsidót kárhoztatunk. Jól tudjuk, hogy ez csak egyesek vétke. És ennek meg kell változnia.

— S meg is változhatnék X. Pius uralkodása alatt. Már az is jelentékeny változást je

lent, hogy fogadtak s hogy hitsorsosaim érdeben szólhattam.

— Arra kellene törekedni, hogy a zsidókat ne lássuk mindig ellenségeink táborában. Mi a zsidóknak, mint olyanoknak nem gyunk ellenesei. Nem szólva arról, hogy vallásukat respektáljuk, az emberszeretet s apostoli Szentszék magasztos küldetése is zárja, hogy ellenesei legyünk.

— A legutolsó longyel falu sötét vackában is örömet fog kelteni az a hír, hogy Rómában, a Vatikánban nem hatalmas ellenséggel állunk szemben, hanem egy bölcs jóságos és kegyes Urral, aki a szegény zsidók szennvedését is meghalja.

— A zsidók szennvedését és rivását, különösen az orosz zsidókért igazságtalannak tartjuk és elítélendőnek.

— A legtöbb orosz zsidó visszavágyik Palesztinába.

— A zsidóknak ez a Palesztinába, régi otthonukba vágyódása a legkülönösebb jelenség. Mintha a szívébe vésődött volna a viszsztatérés vágya. A zsidó történelmi nép, a gondviselés népe. Amin keresztülment, soha sem felejtí el. Hallom, hogy a keleten héber betűkkel szedett spanyol nyelvű zsidó újságok jelennek meg. Én is spanyol vagyok s ez igazán nagyon érdekelt. Azok az emberek évszázadok előtt vándoroltak ki Spanyolországból s a nyelvünket ezen az uton tartották fenn.

A beszélgetés véget ért. Az államtitkár barátságosan bucsut vett az újságírótól.

TÁVIRATOK.

A mikádó a harctéren.

Sanghai, április 1. A japán császár legközelebb Koreába érkezik és átveszi a japán főhadiszállás vezetését.

Szentpétervár, április 1. Skryglou tengernagy ma egy újságíró előtt azt a nyilatkozatot tette, hogy a japánok az oroszokkal tengeren teljes egyenértékű ellenfélnek mutatkoznak, különösen annál a rendkívüli merészségnél fogva, amely a japán hajóhad mozdulatait jellemzi. Mindazonáltal, — mondta a tengernagy, — a japánok hiába igyekeznek Port-Arthurt

fogunk záródokolni mindannyian zászlókkal és énekekkel a csodatévő szent Szűz hegyek közt fekvő kápolnához, a hivek ellepik a mezőséget, odabent az esperes ur mond litániát, te pedig Marinka fehér kis ruhában ott térdepelsz az oltár előtt és imádkozni fogsz: én érettem. Jut-e imádság eszedbe?

A litánia végén a hivek örömtől rivalgó hallegujájakor köröskörül a hegyekben kigyulladnak a máglyák, melyeket a falu népe hordott fel a sziklacsucokra. És a felcsapó örömtűz bevilágít az éjszakába. Mert ahogy tavaly, úgy holnap is kigyulladnak köröskörül a szomszédos csucokon az örömtűzek, esti szürkületben szerelmes, mátkapáros legények indulnak el fáklyájukkal a hegyekre és mire alulról feltör a halleluja, fellebognak messzi térségeken a lángok. Csak közvetlen a kápolna fölött égbeszőkő hegycsucs felhős homloka marad sötét és tagadó, mert az oda már réges-régen felhordott farakást senki se lesz, aki felgyujtsa, oda évek óta senki se mert elindulni.

Mert, aki oda fel akar jutni, annak hinnie kell a csodában, csodában hinni pedig csak a gyerekek és a tisztalelkűek tudnak Marinka!

Istenem, hogy vergődik a szívem.

Musset, Musset, Musset.

Nos, hát én hiszek ebben a csodában. És Isten irgalmas jóságában, a te szerelmedben és a magam szennvedő szívében való hitemmel utraakelek és mire a szomszéd csucokon lassan-lassan feljebb és feljebb libbennek a lobogó

fáklyapontok, mint apró szentjánosbogarak az éjben, — a kápolna felett égbeszőkő sziklára feljutok én is es meggyujtom a máglyát, hogy ott Isten szomszédoságos közelében visszakapjam tőle a hitemet, — hitemet az: Életben! a veled való együttéletben, a szépben, szerelmetesben, örökben, a jóban, — a szabad életben Marinka, a szívünk és lelkünk költészetében.

És akkor messze, napkelet felé megyünk, én új életet kezdeni, veled, te új életet adni nekem!

Ha pedig a csoda be nem következik és én többet közéték vissza nem térek, a hegy csucsa pedig néma lesz és sötét, — akkor sirass el Marinka, idővel ugy-e, hogy el fogsz felejtteni, meg ne igérd, de megteszed.

Adieu Suzon, ma rose blonde . . .

*

Megírta a levelet, hogy azután — össze-tépte. Egy fiatal lánynak talán mindvégig derűs és boldog életére rávetítse lelkének vak éjszakáját, megrontsa ártatlan álmát, a melylyel szinte öntudatlan mámorban álmodta át a maga jelentéktelen, idilli életét . . . hiszen szerették is és talán vagy ötször megcsókolták is egymást, a leány csukott szemmel, pihegő kellel indult el új álmvilága felé, ő tiszta észszel és szétfeszülni készülő idegekkel látja és érzi, hogy céltalan minden, legfőbb boldogság a nyugalom, a halál.

Lelkét a kétség megszállotta, erejét a folytonos, percről percre való lemondás megbénítot-

ta . . . küzdeni, de kikkel, munkába állni, de ki adja a munkát, tülekedni, kik ellen. — köröskörül három faluhatárról minden ember ismeri, azontul senki és ez a három falu és ez az azontul — ennyiből áll a világ, van-e hát még itten keresnivalója?

Most még látja az éj árnyékaiakait, benéznek a nyitott ablakán, rámerednek, de mire szürkül, egyedül fog állani megint! Most még épp ebben a rettenetes pillanatban kidagad a melle, megfeszül a karja, ma a pokolalkóival magukkal felveszi a harcot, hogy örökre magáénak mondhasza az almavirágiszirmos leányt, de holnap? — reggel már bejön az anyja, behozza a reggelijét, parasztok vastagorru csizmákban fognak áldogálni a folyosón, a sekrestyén jön és a kopott miseruhák közt válogat, holnap eltemeti megint ez a szürkesség, hogy azután egy-egy tiszta pillanatra csak inkább megsirattassa tehetetlen tehetetlenségét.

Mit vár az élettől vajjon? Semmit. Ne tudja meg Marinka soha, hogy ő odafent a magasságban behunyta a szemét, kettőt előrelepített es el belezugott a mélybe. Consummatum est!

. . . Addig pedig a leánynak gyönyörű álma volt. Két hófehér galamb szállott: a rezedás udvaráról, föl, egyenesen föl az azuros légbe, mint ahogy pacstírták szállnak az első felhasított barázdákból, márciusi levegőben. És hogy a magas sziklán felcsapott a tűz és ők ketten mindjobban és jobban szerették egymást, tiszta lelkük ragyogott a napsugárban, megfűt-

bevenni, mert ez sohasem fog nekik sikerülni. Hapedig szárazföldön komoly ütközetre fog kerülni a dolog, szinte bizonyosra veendő, hogy az orosz hadsereg fényes győzelemet fog aratni. A tengernagy ezen nyilatkozata az orosz fővárosban általános szöszédre ad okot és új bizalmat önt az orosz közvéleménybe.

Jokohama, április 1. Csifuból jelentik hivatalosan, hogy az orosz hajóraj Mien-Tan sziget közelében, a etschial öböl bejáratánál elfogta a japán „Henji Maru” parti hajót. Tíz japán és hét kínai iglyul esett. A kapitány vízbe vetette magát. Az oroszok léket hasítottak a hajón és elpusztították.

Anglok harca Tibetben.

London, ápr. 1. A Reuter-ügynökségnek Tumából tegnapkelettel komoly küzdelmet jelentenek, mely angol expedíció és tibetiek között folyt le. Tibetieket két ízben verték vissza és minennyiszor súlyos veszteséget szenvedtek. Gurú táborukat elfoglalták.

A Times továbbá azt jelenti az expedícióról, hogy *Yonghohand* ezredes és *Macdonald* tábornok Tumából előre haladtak és innen négy mérföldnyire tibeti vezetőkkel találkoztak, kik azt kívánák, hogy az expedíció térjen vissza. Az angoloknak dacára folytatták utjukat *Yonghohand* ezredes vezetésével és igyekeztek a tibetieket szép szerével elvonulásra bírni. Egy ideig sikült is ez, de a tibetiek vezetői bujlogatására lentállást fejtettek ki és ráncos legyvereikhez tüzelve, megsebesítettek néhány angol katonát. Az ezután következő lövöldözés közben angol részről több embert vesztettek. A tibetivelvesztését 4—500 főre becsülik. Elhalotta között egy tibeti tábornok is van.

Főhíres.

Grác, április 1. Isérkezett jelentés szerint tegnap *Olliben* háromgyed 10 órakor erős földrengést, *Chrastnikban* és *Trifailban* 9 óra 40 perckor erős földalatti borajtól követett hullámszerű földrengést érezték, amely két-három másodpercig tartott.

dött benne és szállt minifeljebb-feljebb, megállása pedig nem volt, mert ők egyre jobban, tisztábban és igazabban szerették egymást. Es röpkült, ivelt a legőben két fehér galamb...

Másnap leözlönlöttek a hegyekből a bucsusok, elreptek a falut, délutára pedig elzáródokoltak a csudatevő szent-szűz erdei kápolnához. A kápolnában megdöndült a litánia és a falu 12 mátkapáros leánya tizenkét égő fáklyával elindult a hegyre, tizenharmadikuk gyújtó beszédet mondott arról, szent áhitattal néztek föl reá a hívők és várták a csodát. Ő pedig hitetlenségében M. lélekkel elindult a csoda elejébe.

Már elérte a hegyet a hegyecsucsot. Tüske, galy az arcát megégette, kőszilánk a testét felhasította, ment a hegyre az ördög oltárához. Homloka égött a szikláról vértől, szemé elborult a könnytől, mint feljebb az ördög oltárához. Most már ott volt a fáklyával a kiugró sziklalon; fölő, alól néhány lépésnyire a hegy borongó csúsa, látta a feneketlen mélység. Szétnézett.

Messze alul elmaradtak az erdők. Nehéz, fekete árny borult reájuk, itt magasban még le nem nyugodott a nap itt ragyogott, táncolt, csillant a bucsuzkodó sugar. Egy sziklaoldal szinte izzott ebben a sugárban, nyugatra pedig sárga és lila felhők fut a szél. Az esti hűvös szellő megcsapta az őt és át is és amint lihegő mellel elbámult a térségben, aranyfonállal át-meg átszótt, közből összevároszt, várost látott

Vámszedés Aradmegyében.

(A miniszter engedélyekirata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 1.

A hivatalos lap mai száma közli a kereskedelmi miniszternek *Aradmegye közúti vámszedési jogára* vonatkozólag kiadott engedélyokiratát.

A miniszter a vasúti állomáshoz vezető törvényhatósági utak kiépítése és fentartásának kötelezettsége ellenében adja meg Aradmegyének a jogot, és pedig a következő utakra:

1. A *Kisjenő-erdőhegyi* vasúti állomástól kiágazó, Erdőhegy községbe vezető, a mellékelt helyszínrajzon veres tengelyvonallal feltüntetett 0.4062 kilométer hosszú, a debrecen-fehértemplomi állami közút 156.60 kilométer pontjánál végződő törvényhatósági közút;

2. *Pécska* vasúti állomásról a községbe vezető, a mellékelt helyszínrajzon veresszínű tengelyvonallal jelzett 2971 kilométer hosszú törvényhatósági közút s a rajta levő 1.0 m. nyílású betonáteresztő;

3. *Ujseentanna* vasúti állomásról a község piacteréig vezető, a helyszínrajzon veres tengelyvel jelölt 1.119 kilométer hosszú törvényhatósági közút és a rajta levő 1.0 m. nyílású beton áteresztő;

4. *Elek* vasúti állomásról a községhez vezető, — a helyszínrajzon veres tengelyvonallal jelölt 0.865 kilométer hosszú törvényhatósági közút;

5. *Kurtics* vasúti állomás elöterétől a községhez vezető, a helyszínrajzon veres tengelyvonallal jelölt 0.992 kilométer hosszú törvényhatósági közút;

6. *Pankota* vasúti állomás elöterétől kiinduló és 0.500 kilométer hosszánál a mikalaka nagyhalmági törvényhatósági közút 81.050 kilométer pontjába torkoló, innen pedig ezen törvényhatósági közút 82.800 kilométerpontjáig vezető összesen 1.750 kilométer hosszú, a helyszínrajzon veresszínű tengelyvonallal jelölt törvényhatósági közút s a rajta levő 1.00 m. nyílású fedlappos áteresztő, és végül:

7. *Borosjenő* vasúti állomás elöterénél a mikalaka nagyhalmági törvényhatósági közút 50.180 kilométer pontjától ugyanezen törvényhatósági közút 51.680 kilométer pontjáig terjedő, a helyszínrajzon veres tengelyvonallal jelölt 1.500 kilométer hosszú törvényhatósági közút, s a rajta levő 2.00 m. nyílású vastartós áteresztő kiépítése, kőburkolattal való ellátása, illetve az építési költségek fedezésére szükséges és a vármegye által e célból felvenni szándékolt kölcsön kamatainak és törlesztési részlete-

inek fedezése, a kiépített közutak évi fentartási és kezelési költségeinek biztosítása fejében.

A vámszedést a miniszter Aradmegyének a tényleges megkezdés napjától számított egymásután következő ötven éven át adta meg, feljogosítván, a fentebb jelzett vasúti állomásokon fel- és leadott áruk után a nevezett törvényhatósági közutakon vámszedési jogot gyakorolhasson, s annak érvényesítésénél a tényleges megkezdés napjától számítandó három egymásután következő éven át az engedélyokiratban megállapított vámdíjakat szedhesse.

A vámdíj-feltételek közül a főbbek ezek:

1. Minden a vasuton le- és feladott tehér- és gyors-darab áru után métermázsánként 0.4 fillér.

2. Minden a vasutnál fel- és leadott bárány, jub, ürü, kos, gödölye, kecske, süldő, malac után, darabonként 0.2 fillér.

3. Minden le- vagy feladott egy éven aluli borju, vagy sovány sertésért darabonként 0.4 fillér.

4. Minden le- és feladott egy éven túli borju, tinó, üsző, tehén, ökör, bika, bivaly, ló, szamar, öszvér és hizott sertés után, darabonként 0.8 fillér.

5. Mindenféle járműért (hintó, kocsi, szekér) után, darabonként 30 fillér.

6. Mindenféle buza, árpa, rozs, tengeri zab s egyéb gabonaneműek, repace, egyéb olajvetemény, hüvelyesek, burgonya, hagyma, tűzifa, szén, kender, kóro után 10 tonnás vasúti kocsi, nemkülönbön külön vagonrakományt képező gépek és azok tartozékai 10 tonnás vasúti kocsinként 2 korona.

7. Mindenféle takarmányrépa és cukorrépa után 10 tonnás vasúti kocsinként 1 korona.

A vámszedési jog tényleges gyakorolhatása csakis a vámtárgyak kiépítése és azok felülvizsgálata után, a kereskedelmi miniszternek e részben kieszközölni engedélye alapján veheti majd kezdetét.

A királygyilkosok alkonya.

(A belgrádi Jaksics botrány.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 1.

A szerb hivatalos lap mai száma közli a király azon szárnysegédeinek, a kik *Sándor király meggyilkolásában* részt vettek, az udvari szolgálattól való felmentését. A következő belgrádi távirat jelenti ezt:

Lent a kápolnában a nehéz virágillattól, fonnyadó erdei galytól nehéz levegőben csak bágyadtan égtek a gyertyák, mintha apró rózsagömbök sápadtak volna egyre haloványabbra.

Az oltár legalsó lépcsőjén Marinka imádkozott valakiért, mellette jegyesének az anyja, ő is a fiáért könyörgött a szűzhöz, vajjon kinek az imádsága találta meg az utat az égbe?

Marinka ránézett fájdalmas istenanyja szomorú arcára, ahogy bánatosan simogatja könyves pillantásával karjában fekvő gyermekét. A kis Jézus kővérvés kezével szinte lenyúlt az oltár virágkoszorú közé... és tiszta szíve meleg hitével kérte a csodát, hogy szerelmes férfia mind jobban és jobban, tisztábban, ragyogóbban és igazabban szeresse őt, hogy szerelme mind feljebb és feljebb szálljon, soha őt el ne felejtse, csak egyre forróbban szeresse! — fájdalmas istenanyja pedig rámosolygott a könyves szemével, hogy ez a csoda meg fog történni...

Es a csoda megtörtént! Megtörtént, mert amikor ezer és ezernyi ezer ajakról felzúgott a halleluja, a Marinka szűztiszta lelke felröppent az égbe, lassan, arccal előre bukott az oltár körül felhányt virágok közé, mire fölemeltek, nevetett a szája és fényes kék szemét nem nyitotta fel többet. Fehér galamb szállt a levegőben...

Ez a Marinka menyemenetelének legendás története.

látott kiemelkedni a felkők közül, csikorgó, a másik pillanatban sötétbe komor tornyokkal, cifra kupolákkal, — ragyogó utcák szaladtak ezen a városon végig, az utcákon ködös alakok, — a szél emelte, oldalt vitte, ringatta ezt a egész várost, a tornyok összedőltek, szétfolytak, hogy megint ujak, karcsubbak, még csillanóbbak szökjenek fel az égig.

Valaki mintha a fülébe sugta volna: látod ez a te világod, nem az odalent, köznapi emberek szürke, pénzszegény világa! Látod, két lépést előre tégy és örökre sötét lesz körülötted, a lelkedet soha körül nem ölelheti: a fény! Hogy a virágok tovább is feselni fognak, de már többet nem látod őket, hogy rigó és kakuk továbbra is belármázza az erdőt, de te már nem hallod a rigót és kakukot, hogy akácerdők illatát nem érezed és márciusi föld zamataját nem izleled, ez semmi, ez a testedre tartozik, de a lelked fényt, fényt nem fog magába ölelni soha, — tudod-e, mennyi az soha?, két lépést tégy előre és eliramlik az: élet!

Rád száll a sötétség és soha szikrányi fényt nem törí ezt az örök sötétséget.

Tovább már nem is hallgatta. Félkarjával fellendítette magát az oldalt futó sziklafalra, vissza se nézett, szaladt előre és mire odalent köröskörül az apró hegyeken kigyulladtak a máglyák, felcsapott a láng a kápolna egekbe szökő szikláján is, a tűz fénye végigragadt, szétfolyt, lehömpölygött az erdők térségein, alulról pedig jött az üzenetekre a válasz, átzugett a légen ezrek és ezerek áhitatos, erősbödő, döngő hallelujája.

A hivatalos lap közli Popovics Damján ezredesnek első szárnysegédi állásától való felmentését, valamint a király többi szárnysegédének és parancsörtszijeinek felmentését, a kiket még az *ideiglenes kormány* nevezett ki. Kinevezték Milosevics alezredest első szárnysegéddé, Pojovics, Csisics, Beavonics őrnagyokat szárnysegédekké, Pavlics, Damjanics és Csavatics századosokat a király parancsörtszijeivé.

Masin ezredes vezérkari főnök, Popovics Damján ezredes belgrádi hadosztály parancsnok, Szolarevics ezredes katonai akadémiái parancsnok lett. Lazarevics tábornok és Mesics ezredes *rendelkezési állományba* helyezték át.

Egy másik, nem föltétlenül megbízható tudósítás szerint a szárnysegédek felmentésének oka nem az, hogy a királygyilkosságban résztvettek, hanem a Jaksics-botrány, a melyről hetek óta beszélnek Belgrádban, s a melynek igazi története a következő:

A szerb *Nemeeti Színházban* egy szolgálat-tételre kirendelt katonatiszt jelent meg a királyi családnak egyik kiskorú tagjával a királyi páholyban. A katonatiszt helyet foglalt a páholy szélein az egyik karosszékekben és mellette ült a kis herceg. A földszinten ülő katonatisztek megütköztek azon, hogy a szolgálat-tételre kirendelt katonatiszt a szabályokat szem elől téveszti és ülve nézi végig az előadást. Intettek neki, hogy álljon fel, amit a katonatiszt meg is értett. Felkelt és attól fogva állva nézte az előadást. Az incidens minden baj nélkül múlt volna, ha Jaksics Szeptolik, a *Sampa* szerkesztője lapjában meg nem írta volna az esetet, kiszínezve azt olyanformán, hogy nemcsak az illető szolgálat-tételre kirendelt tiszt, de a hadsereg tisztikarának egy része is sértve érezte magát. Jaksicsot a leginkább megsértett tiszt felelősségre akarta vonni, de az kitért az elől, az elégtételt megtagadta, sőt a *Stampá*-ban folytatta támadásait, úgy a provokáló tiszt, mint pedig a tisztikar ellen.

A dolog annyira fejlődött, hogy Jaksics Szeptolikot *az utcán arculverték*. Az ilyenformán megtámadt ember a királyhoz fordult elégtételért. Ezt meg is kapta, amennyiben az illető tisztet, aki a páholyban leült, eltávolították az udvartól s a „Stampa“ szerkesztőségét őrizet alá vették. Jaksics, nem mer eltávozni a szerkesztőségéből, mert tudja, hogy az utcán leselkednek rá s meg akarják botozni.

Igy támadt egy kicsiny, jelentéktelennek látszó hon-ton hibából egy országos botrány, melynek hullámai egyre terjednek, mert Jaksics egymásután tüzei a támadó cikkeket a tisztikar ellen és ezzel a hangulatot maga ellen még inkább elkeseríti. Más oldalról az a hiradás érkezik, hogy a leginkább megtámadt tiszt — legnagyobbbrészt olyanok, akik a királygyilkosságban résztvettek — gyűlést tartottak és elhatározták, hogy a *szerkesztői elteszik láb alól*, amely szándékukból még csak titkot sem csináltak.

A rendőrprefektus, aki nincs jóba a királygyilkosokkal, erre rendőrökkel vétette körül Jaksics házat, a mely intézkedésre annál inkább indítatva érezte magát, mert a hatalmak képviselői is beavatkoztak Jaksics érdekében és személyének megvédelmezését követelték. Az összeesküvők ezt látva, a maguk részéről több tiszttel és katonával őriztetik Jaksicsot, hogy őt a rendőrség a határon át a külföldre ne szöktethesse és hogy végezhesse nek a szerkesztővel.

Egy újabb távirat mégis a mellett bizonyítja, hogy a szárnysegédek fölmentése mégis a *királygyilkosság miatt* történt. A

távirat szerint a legújabb intézkedések folytán az *olasz diplomáciai képviselő már a napokban visszatér Belgrádba*, és a legközelebbi hivatalos udvari fogadtatásokon meg fog jelenni.

Letartóztatott szélhámos.

(Amerikai leánykereskedő.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 1.

A nemzetközi kalandorok egy tipikus alakja Baume Miksa amerikai honpolgár, aki ezidőszerint a budapesti királyi ügyészség foglya. Elegáns megjelenésű, tetőtől-talpig uriember. Nagy összeköttetései vannak és többek között az amerikai konzul jóindulatát, meleg érdeklődését is sikerült megnyernie.

Még fiatal, alig negyven éves ember és már megfordult nemcsak Európá, hanem Amerika valamennyi államában is, mindenütt elkövetett valami nagyobb szabású dolgot és összeütközésbe jött a törvénnyel, az igazságszolgáltatást sikerült legtöbb helyen elkerülnie — természetesen oly módon — hogy még idejekorán kerekelt oldott.

Hogy mi a tulajdonképeni foglalkozása, milyen bűncselekmény elkövetésével foglalkozik üzletszerűen és milyen eredménnyel manipulál: ezekre a kérdésekre hajos a válasz. Legvalószínűbbnek látszik az a föltevés, hogy *leánykereskedés* a fő üzletága. Erre vall az a körülmény, hogy minden országban van egykét bizalmas embere, akik a leánykereskedés gyanuja alatt állanak.

Legutóbb Olaszországban csípték el, ott el is vette méltó büntetését a Rómában elkövetett csínyekért és csak miután büntetését elszenvedte, szállították Budapestre.

Magyarországon zseniális módon szedett rá és károsított meg 20.000 koronával egy tati börgyárost. Egyik előkelő angol cég megbízottjának adta ki magát és 20.000 korona értékű árut rendelt. Meghagyta, hogy az árut egyelőre csak Bécsbe a Staatsbahnhoz továbbítsák és a fuvarlevelet küldjék el bécsi Bank-egyesülethez, ahol vagy ő, vagy helyettese jelentkezni fog és a 20.000 korona lefizetése után átveszi a fuvarlevelet, amely aztán őt feljogosítja arra, hogy az áruval szabadon rendelkezzen.

A gyár eleget tett a megrendelésnek, Baume jelentkezett is Bécsben a banknál, megnezte a fuvarlevelet, de a következő percben visszaadta azzal, hogy majd csak a következő napon veszi át a pénz ellenében. Többé aztán nem mutatkozott.

A gyár egy ideig várt, minthogy azonban a bank nem küldött pénzt, kérdést intézett a pénzüntézethez, amely értesítette a történetéről és arról, hogy a fuvarlevél még mindig a birtokában van. A következő héten aztán a gyár a bécsi államvasutat felkérte, hogy az árut küldje neki vissza. Az államvasut erre azonban azt felelte, hogy rendszeren kiállított fuvarlevél ellenében az árut már kiváltották tíz nappal előbb.

Nyomozni kezdték a dolgot és nagysokára rájöttek, hogy Baume Tatán a gyár nevében egy hasonló tartalmu küldeményt adott fel Bécsbe, az értéktelen tárgyakkal megtöltött ládáról kiállított fuvarlevelet pedig abban a percben cserélte ki a bórúruról szóló fuvarlevéllel, mikor ezt az utóbbit áttekintés végett megmutatta neki a bécsi pénzüntézet.

Az ügyészség most azt nyomozza, hogy az országban még milyen büntetettek követett el a letartóztatott ember, aki megtagad minden felvilágosítást.

Egy lemondás epilógusa

(Választás az aradi román egyházmegyében.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 1.

Az aradi görög keleti román egyházmegye múlt évi zsinatának nevezetes, nagy vibrált eseménye miatt tartottak választást az egyházmegye egy zsinati helyére, Nagyváradon.

A múlt évi zsinat során Duma Flórián dr. nagyváradai ügyvéd beadta Papp I. János püspökhöz, a zsinat elnökéhez zsinati madátumáról való lemondását. Lemondó levelében, a melyet a temesvári *Controla* című apban is közzétett, súlyos vádakhoz hozott föl Mangra Vazul nagyváradai vikárius ellen. At róta föl neki, hogy megszegte becsületszavát mert Goldis Józsefnek aradi püspökké választása előtt kijelentette, hogy nem fog pályázni vikárius-ságra, e mellett a maga érdekébe korteskedett. Végül fölhozta, hogy azokban sajtópörökben, a melyeket Mangra Máglás éb indított, a vikárius kompromittálva van. Lemondólevelét ezzel végezte: „Oly zsinatban, melyek Mangra Vazul a tagja, én nem öhajtok részt venni.“

A zsinat kora délutántól ee fél tízig tartó, zárt ülésben, viharos jelestek közben tárgyalta Duma Flórián lemondását, s végül a lemondását *elfogadta*, Mangrának pedig bizalmat szavazott.

A lemondás folytán Nagyváradon az aradi egyházmegye egy világi zsinathelyére új választást rendeltek el, a melynek eredményét a napokban tartott skrutinium kestatálta.

Új zsinati taggá Popovics Iklós dr. ügyvédet választották meg, a ki 105 szavazatot kapott. A volt zsinati tagra, Dun Flórián dr.-ra 178 szavazat esett.

Az új zsinati képviselő madátumát május hóban tartandó aradi zsinódu fogja igazolni. Ezzel ismét a Mangra párt erődött.

A körözött kártakirály.

(Egy bihari földesurkarrierje.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 1.

Megemlékeztünk arról, hogy *Bárczy* László biharmegyei földbirtokos en a budapesti büntetőbíróóság körözést adott ki zsarolás vádjá miatt, mivel egy *Gamp* né porosz tűzértisztnek, akitől 10.000 lírát nyt a Rivierán, mivel ez a veszteségen kívül fmeradt kártyaadóságát nem fizette ki nek fenyegető levelet írt, hogy fel fogja jelenteni ezredparancsnokságánál, sőt Vilmos németcsászárnál is és lehetlenné fogja tenni a adsereg kötelékében való megmaradását, ha tozását neki sürgősen meg nem fizeti.

A körözött földbirtokról és annak karrierjéről érdekes adatokat föl most az alábbi nagyváradai jelentés:

Bárczy Lászlót, akit évtized előtt mint főhadnagy kezdte el Nagyváradon az ő rejtelmes karrierjét, valóság legendás históriák hőségé avatták Biharmegyében. Az egykori főhadnagy, miután megélt, teljesen a híressé lett *Várady* Bay Nándi, káját követte és a kártyajáték révén így ezt vagyont szerezni, hirtelenül meggazdagl. Beintete a nagyváradai kávéházak külön szolibanizta a hazárdjátékot s úgy látszik, a kedző szrencse arra ösztökelte, hogy kirándulókat legyen a külföldi kártyabariangokba é világördörbe. Egy-egy sikerültebb külföldi kirándulás után állítólag rengeteg pénzzel j hazza Bárczy László, aki azonban rendszerint csak néhány napot töltött Nagyváradon, azután itthonnyva feleségét és két feitűnően széányát, sötett vissza a rulett bankokhoz é kártyaszalokhoz.

Azok a nagyváradiak, akik a Riviérán jártak és megfordultak Nizzában vagy Monte-Carlóban, csodákat beszéltek a Bérczy nagyuri életmódjáról. Elegáns fogatot, libériás inast tartott és fényes villája volt Nizzában, ahol időközönként együtt mulatott a legelegánsabb párisi demi mondeokkal. Esténként rendszeresen megjelent a monte-carliói kaszinó rulett bankjánál és játszott is kisebb-nagyobb tétélekkel, de hogy ott szerezte a pazar életmódjához a szükséges pénzt vagy másutt, erre nézve senki sem tudott felvilágosítást adni. Csak azt tudták róla, hogy családjának egyetlen tagja sem fordult meg soha nizzai lakásán. Azok csendben és teljesen visszavonultan éltek itthon főutcai házukban és néha hónapokig sem hallottak hírt Bérczy Lászlóról, akit titokzatos existenciája és életmódja folytán általában „kártyakirály“-nak nevezték Nagyváradon.

Most aztán némi világosságot vet Bérczy múltjára és életmódjára nézve ez a körözlevél, amelyet a budapesti büntetőbíróság adott ki ellene, s a melynek révén most újra emlegetettségre kerül a kártyakirály.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Szombat: Nincs előadás.

Vasárnap: Délután: A dolovai nábob leánya, színmű. B. Pákey Margit és Ternyey Lajos főléptével. Este: A tavasz, operetta. Felhő Rózsi főléptével. (Páros bérlet.)

Hétfő: Délután: Nebáncsvirág, operetta. Szada Ferenc főléptével. Este: Lotty ezredesei, operetta. (Páratlan bérlet.)

Kedd: Kapitány-kisasszony, operetta. (Páros bérlet.)

Szerda: Kapitány-kisasszony, operetta. (Páratlan bérlet.)

* A törvényhatóság Almanachja. Az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsági tagok nagy Almanachja szerkesztéséhez szép számban érkeztek már a törvényhatósági tagok életrajzi adatai, úgy hogy rövid idő múlva az almanach szerkesztője az anyagot feldolgozva, a közérdekű művet sajtó alá rendezheti. Az Almanach díszes kiadásban jelenik meg, melynek első részében városunk közigazgatását tárgyzó cikkek foglalhatnak. A közigazgatást különböző szempontokból tárgyalják e műben Urbán Iván főispán, *Institúris* Kálmán polgármester, dr. Berabás-Béla, dr. Nemess Zsigmond, dr. Nagy Sándor, végvári ifjú Neuman Adolf, dr. Műlek Lajos és dr. Tenner Pál. Az érdekes cikksorozat méltán számíthat a közönség nagy érdeklődésére. A mű második része a törvényhatósági bizottság összes tagjainak *életrajzát* foglalja magában. Az Almanach kiadója nem tekintvén költségre, hogy a mű állandó becsét biztosítsa, az összes tagok arcképeit kiváló metszetek alapján hozza. Radó Károly dr., az Almanach szerkesztője ez uton is kéri a bizottsági tagokat, hogy akik eddig még életrajzi adataikat be nem küldötték, azokat *legkésőbb április 10-ig* a szerkesztő címére (*Deák Ferenc utca 9. sz.*) elküldeni sziveskedjenek, mert e nélkül az életrajzok a legteljesebb mértékű utánjárás mellett is hézagok maradnának. Egyben felkéri a bizottsági tagokat, hogy *arcképeiket* is mellékelni sziveskedjenek, hogy a fővárosi elsőrangú műintézet által a gyors reprodukció eszközölhető legyen. A mű lehetőleg még május havában fog a könyvpiacra kerülni, melynek e könyv fényes kiállításánál és érdekes tartalmánál fogva valóságos dísz lesz.

* Ünnepi előadások. Két napi szünet után ismét kemény munka vár az aradi színtársulatra; vasárnap is, hétfőn is két előadás lesz. Mindegyik előadásnak meglesz a maga érdekessége. Vasárnap délután a *Dolovai nábob leánya*, Herczeg kitűnő darabja kerül színre

Ternyey Lajos és B. Pákey Margit első fellépésével. Este *Felhő Rózsi* mutatkozik be a *Tavaszban*. Hétfőn délután a *Nebáncsvirág*ot adják, este pedig *Felhő Rózsi* egyik legjobb szerepét játssza el a *Lotty ezredeseiben*. Az ünnepi előadásokra a jegyek előre válthatók. Ülnapokon a pénztárnál oly nagy a tolongás, hogy a közönség a saját érdekében is jól cselekszi, ha az ünnepi előadásokra a jegyeket előre megveszi.

* A debreceni színház. Debrecenből jelentik, hogy a városi tanács mai ülésében kihirdette a pályázatot a debreceni színházra. E szerint a pályázati határidő május 2. A pályázati feltételeket kinyomatják s azt mindenki megkaphatja. A színházat hat évre adják ki 10.000 korona készpénz szubvencióval. A pályázó köteles 20.000 korona biztosítékot letenni.

Merénylet egy kerékpáros ellen.

(Orvtámadás az országúton.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 1.

Azok az állapotok, melyek Aradmegye északkeleti részén állandóan veszélyeztetik a személy és vagyonbiztonságot, maoholnap a türethetlenségig fajulnak. Az utakon járó-kezőknek nemcsak vagyona, de élete is állandó veszélyben forog, és bárha az illetékes hatóságok mindent elkövetnek a közrendészeti állapotok megjavítására, mégis állandóan fel-fel hangzik a panasz azok ellen, amelyek napról napra nagyobb tért hódítanak maguk számára a megye ezen részében.

Erélyes eljárásra volna szükség, hogy végre-vaivá gátat vessenek ezeknek a súlyos közbiztonsági viszonyoknak, amelyeknek szomorú következménye az az eset, amelyről tudósítunk az alábbiakban ad számot:

Popa Sándor béli illetőségű, huszonkét éves fiatalember, aki foglalkozására nézve felszabadult asztalossegéd, ki azonban mesterségét nem folytatja, tegnap délután *Mikalakán* lakó bátyjához igyekezett *Bél*-ből. Kerékpáron menve, éppen gyanútlanul haladt a Borosjenő tájékán levő országúton, amikor a háta mögött levő bokrok közül gyanus zaj ütötte meg a fülét. Mit sem sejtve haladt tovább, egyszerre azonban éles döbbenést hallott és metsző fájdalmat érezve, bukott le a kerékpárról. Valaki hátulról *revolverrel* lőtt rá.

Popa Sándornak még volt annyi ereje, hogy valahogyan be birt vánszorogni, súlyos sebe dacára is Borosjenőre. Itt kocsi fogadott, és azon kihajtatott Mikalakára. Bátyja, mikor meglátta súlyosan megsebesült öccsét, megrémülve ültette fel a súlyosan megsebesült fiatalembert egy kocsira, hogy az aradi megyei kórházba szállítsa gyógykezelés végett. Popa Sándor a vámig el is jött a kocsin, ott azonban igen rosszul lett, — elájult. Bátyja, félve attól, hogy a további szállítás talán a fiatalember életébe kerülne, a mentőkocsiért telefonált, amely csakhamar meg is érkezett és beszállította a meglőtt embert a kórházba. Ott ma délután *Günszt* Mór dr megoperálta a lőtt seb által végleg elgyöngített fiatalembert, hogy a golyót kivegye a testből.

A seb, noha a golyó nemesebb testrészeket nem sértett, igen veszélyes, mivel nagy vérvesztést okozott. Mindazonáltal remélhető, hogy Popát sikerül megmenteni.

A borossebesi főszolgabírószék telefonon való felkérésére az aradi rendőrség ma délután *Scepkovszky* Teofil rendőrtisztet küldte ki a sebesült fiatalember kihallgatására. *Scepkovszky* meg is ejtette a kihallgatást, a melynek folyamán Popa kijelentette, hogy fogalma sincs, vajjon ki követhette el ellene a merényletet. Valószínű, hogy a merénylő *rablási* szándékkal

akarta a fiatalembert megölni, de látván, hogy a lövés nem okozott halálos sérüléseket, nem mert Popához közeledni. Ugy az aradi rendőrség, mint a borossebesi csendőrség erélyesen nyomoz, hogy a tettes kilétét kiderítse, mindeddig azonban semmiféle nyomot nem találtak, a mely a merénylő kilétének felfedezésére vezetne.

A kisjenői véres sorozás.

(Az ügyészség vádirata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 1.

Az aradi kir. ügyészség most készítette el a vádiratot a *kisjenői sorozáson* támadt zendülés ügyében, amikor a félrevezetett sorozásköteles legények megtámadták a csendőröket, azok kénytelenek voltak szuronyaikat használni.

A zendülés történetét a vádirat a következőképpen mondja el:

Kisjenőn ez évi március hó 21-én ujjonozás volt, amelyhez *Szintye* község hadkötelesei is beidéztettek. Szintyéről mintegy 150—200 községi lakos jelent meg, részint olyan, akinek sor alá kellett állania, részint azoknak hozzátartozói, ismerősei.

A szintyeiek, amint Kisjenőre érkeztek, a szintyei uton szembe találtak *Korpás* Mikulájával, ki kocsin haladt s midőn őket, akik a kocsit egészen elfoglalva jöttek, észrevette, lovat az utból félrehuzta, megállott. Midőn a szintyeiek a kocsit meilő érttek, azt körülfogták. *Korpás* Mikulást, továbbá a kocsiját és a lovait kövekkel és göröngyökkel *megdobálták*, majd tovább ment, *Makula* Antal kukorka és gyümölcsáros asztalát feldöntötték és a földre hullt árut felszedvegetve, elutalajdonították.

Ezeknek elkövetése után a község háza elé vonultak, hol ismét találtak *Korpás* Mikulájával, ki homokot hordott, ismét megtámadták őt, kabátjaitak levették s azzal *Korpás* lovait megcsapkodták.

A rend fenntartására kirendelt csendőrök egyike, *Hubert* Félix, ki a község háza előtt órködött, amint *Korpás* Mikulást megtámadták, meglátta, a tömeghez ment és a támadókat felhívta, hogy hagyjanak fel a további támadással. Minthogy azonban *Hubert* Félix oláhu nem tudván, magyarul intézte a felhívást a tömeghez, az azt meg nem értvén, *Hubert* hívta őt a község házára, hogy ott oláhu tudóval tolmácsolassa figyelmeztetését.

Miközben *Hubert* Félix néhány emberrel a község háza felé ment, a tömeg utána nyomult a község háza folyosójához s itt inerült hangon kezeiket s botjaikat feltartva kiabálták:

— *Üssétek agyon a csendőröket!* A csendőr nem parancsol! *Hurrá!* Ha megfoghatnánk a csendőröket, *szétszednénk!*

Ezenkívül többen közülük köveket ragadtak fel s azokkal a csendőröket *megdobálták*, többen botjaikkal hadonásztak, a csendőrök szuronyait *meგრagdák*, azokat *elakarták venni*, köpenyegükönél fogva megfogdoszták őket.

Barna Elemér helyettes községi jegyző ezek láttára felhívta a csendőröket, hogy a tömeget távolítsa el a község házától.

A csendőröknek — *Hubert* Félix és *Kis Mihálynak* — sikerült a tömeget kiszorítani az utcára, a kaput betenni, de a tömegből *Tódor* Szimeon, midőn a csendőrök visszamentek a község háza folyosójára, a kapun bemászott, azt kinyitotta, a tömeget bebocsátotta, mely ismét a község háza folyosójának feijárója elé vonult, folyton szidalmazva és kövekkel dobálva a csendőröket s azt kiabálva:

— *Üssétek agyon a csendőröket!* — kik erre a támadók közül közvetlen közelükben állókat a községi fogdába kísérték, mialatt a be-kiséréndőket kiszabadítani akáro tömegben három egyént, amint támadásukat elhárítani igyokoztak, — *szuronyaikkal megsebesítették.*

Mikor a tömeg meghalotta, hogy hárman meg vannak sérülve, a további zendüléssel felhagyva, szétszólt.

A zendülés miatt a kir. ügyészség tizenhárom egyén ellen emel vádat, részint a btkv. 165. §-ába ütköző s a 168. §-a szerint bünte-

tendő hatóság elleni erőszak büntette, részint a btkv. 176. § ába ütköző magánosok elleni erőszak büntette miatt. A vádlottak: Rottár Juon, Orodán Petru, Seres Petru, Tódor Szimeon, Sándor Mikulae, Szemerán Tógyer, Orodán Tódor, Orodán Simon, Szvet Tivadar, Farkucz Nikolae, Rusz Stefan, Sándor Mihály színtyei és Szabó Juon kisjenői lakosok, a kik mind szabadlábban vannak.

SPORT.

+ Az aradi országos tornaünnep. Az Országos Tornaszövetség elnökségénél az aradi országos tornaünnep játékaire a következő egyesületek jelentették be a részvételüket:

A **footballra**: a Budapesti Torna Club, a Budapesti Egyetemi Athletikai Club, a Magyar Testgyakorlók Köre és a Postások Sportegylete.

A **fűles labdára**: Eperjes, Arad, Magyaróvár, a Budapesti Torna Club, a Budapesti Egyetemi Athletikai Club és a Budapesti III. ker. Torna- és Vívó-Egylet.

A következő meghívó közlésére kéreltünk fel:

Az aradi országos tornaünnepélyt rendezendő műszaki bizottság holnap délelőtt fél tizenkét órakor a városháza mérnöki hivatalában gyűlést tart, melyre a bizottság tagjait tisztelettel meghívom, *Nachtnébel Odön*, helyettes elnök.

Pofozkodás a kávéházban.

(Férj és udvarló.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 1.

Budapesten, a körut egyik fényes, nagy kávéházában, a melynek két utcára nyílik ajtaja, tegnap este nagy botrány történt. Egy férj, elegáns uriember, a ki a feleségével és a sógornójával ült a kávéház egyik sarkában, hirtelen felugrott és a szembenülő társaság egyik tagját kétszer pofonütötte.

Az eset óriási szenzációt keltett a kávéházban, az összes vendégek felugráltak és két csoportra oszlottak. Az egyik csoport a férj mellé állt, a másik a felpofozott fiatallembert védte és ha a kávé nem viselkedik tapintatosan, könnyen véres csata színhelyévé válhatott volna ez a kávéház.

A pofozkodás okai és részletei a következők:

G. F. nagyváradai posztókereskedő öt hónap előtt telepedett meg Budapesten. Az üzlete a Lipótvárosban volt, a lakása a Lipót-köruton és esténként, vacsora után a fiatal feleségével le szokott látogatni a lakás mellett levő kávéházba. Többek között tegnap este is a rendes asztal mellett fogyasztották el a feketéjüket, amikor a férj, aki különben is roppant féltékeny természetű, észrevette, hogy a szomszédos asztalnál ülő társaság egyik szőke, magas tagja, különböző titkos jeleket integet a feleségének.

A férj izgatott lett, de tartott a botránytól és ezért a helyett, hogy szemrehányásokat tett volna a feleségének, tovább figyelte a szőke fiatallembert, a ki egész nyugodtan beleírt valamit egy képes heilap üres oldalára és a pincérral odaküldte a lapot az asszonynak. Csak hogy az újság a férj kezébe került. Felnyitotta és a harmadik oldal jobb margóján a következő ceruzával írt sorokat találta:

„Hány órákor ealálkozhatunk holnap? Intsen!”

A férj, mint egy dühös oroszlán, felugrott és kétszer pofonütötte a hosszú szőke legényt. A szőke fiatalember ordítani kezdett és akkora botrányt rögtönzött a kávéházban, a milyenre a legöregebb kaszírnök sem emlékeznek.

Végre lecsillapították öt barátai s megmagyarázták, hogy botrányval nem lehet ellintézni az ilyen dolgot.

Az ügyből tehát minden valószínűség szerint párbaj lesz.

MULATSÁGOK.

(—) Mükedvelői előadás. A borosjenői mükedvelői ifjuság április hó 4-én, a Polgári Olvasókör nagytermében, tánccal egybekötött jóékonycélú mükedvelői előadást rendez. Színrekerül A próbaházasság.

Egy aradi huszárhadnagy öngyilkossága.

(Megalázás miatt a halálba.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 1.

Az aradi honvédhuzárosztály egy fiatal hadnagyának szomorú sorsáról ad hirt egy szegedi távirat. A fiatal hadnagy, akit Aradon a polgári társaságokban is jól ismerték, a szívére vett valamit, amiben önértéket látta megalázva és agyonlőtte magát. Oly kicsinyes okért, hogy szinte elfacsarodik az ember szíve, ha tudja, hogy az egy fiatal emberéletet követelt.

Az aradi honvédhuzárosztálynál szolgált még rövid idő előtt szilvágyi *Bernárd* Aladár hadnagy. Közel egy esztendeig volt itt a magas, szőke huszárhadnagy; pár hónap előtt ideiglenesen, az ezred központjához, Szegedre vezényelték.

Szegedről érkezik táviratban a hire, hogy szilvágyi *Bernárd* Aladár honvédhuzárhadnagy ma föbelötte magát és meghalt. Öngyilkosságának okául több mindent emlegetnek, de valószínűleg az okozta halálát, a mi legutóbb esett vele.

A huszárhadnagy valamelyik kivonulásnál szabálytalanul tartotta kardját, mely szolgálati vétségért *tie napi szobafogságra* ítelték.

Bernárd hadnagyot annál kellemetlenebbül érintette ez, mert nem mehetett el arra a házi estélyre, a melyet a saját költségén maga rendezett, s a melyen hölgyismerősei is ott voltak. Ez mód nélkül elkésérítette. Ugy látszik, elgondolta, hogy milyen nevetséges színben tűnhetik föl. Ő, aki be van csukva, amikor barátai az általa rendezett estélyen mulatnak. Talán megaláztatásnak is vette a szigorú büntetést, s ez okozta, hogy az öngyilkosságra szánta magát.

Szegeden az öngyilkosság hire nagy részvétet keltett. A fiatal honvédhuzárhadnagyot pedig bizonyára Aradon is sokan megsajnálják azok közül, akik a nyáron, vidám estéken itt együtt mulattak vele, s akik sohase tételezték volna föl róla, hogy ilyen végzetes bolondságot fog valaha elkövetni.

HIREK.

A nagyhét.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 1.

A keresztény egyház nagy ünnepét, nagypénteket, illő buzgósággal ünnepelték meg a hívek. A minoriták templomába egész nap nagy számmal járult a közönség. Az új templomban új, díszes szent sir volt föllállítva, a mely azonban csak ideiglenes, mert a templom teljes felszerelése és berendezésekor fognak erről is gondoskodni. A szent sir előtt díszbe öltözött rendőrök álltak. Azelőtt katonák őrködtek a szent sir előtt, de a honvédelmi miniszter elődje a múlt évben elrendelte, hogy csakis a katonai templomokban rendelhető ki katonai őrség a szent sírokhoz. A szertartásokon nagy

közönség vett részt. Délelőtt *Csák* Cirják rendfőnök, délután pedig *Fényes* Lajos áldozár tartott szentbeszédet.

Budapesten a templomok nagy díszszel ünnepelték nagypénteket. Budán alabárdos koronaőrök és katonák, a pesti oldalon megyei nuszárók és rendőrök állottak díszőrséget. A koronázó templomban dr. *Kohi* Medárd püspök és dr. *Nemes* Antal apátplébános végezte a szertartást, melynél jelen volt *Augusztina* főhercegnő, *Zichy* Erzsébet grófnő udvarhölgy kíséretében.

Bécsben, a mint egy távirat jelenti, a király és az uralkodóház tagjai, valamint az udvar résztvettek a ma délelőtti istentiszteleten.

Holnap, *nagyszombaton* a szertartások délelőtt nyolc órakor kezdődnek. Ezek elsősorban a *tüszentelés*, a midőn a pap az acéllal tűzközi kicsalt tüzet a templomon kívül megszenteli s a gyertyákat e tüznél meggyújtja; a *keresztelés*, a keresztben széthasított, vízbe mártott gyertyákkal és végül a *nagymise*.

Az ünnepélyes fátamadás és a körmenet este hat órakor kezdődik. Kedvező idő esetén a körmenet a Szabadság-teret megkerülve, tér vissza harangzugások közt a templomba.

— *Lónyálék* *Bodrog* Olasziban. *Lónyai* Elemér gróf és neje, *Stefánia* királyi hercegnő, a mint egy távirat jelenti, ma hosszabb tartózkodásra *Bodrog-Olasziba* utaztak.

— *Az olasz borvám*. Budapestről táviratozzák: Az olasz kormány kiküldöttje, *Miraglia* szenator *Chierra-Monte* tanárnak, az olasz borvizsgáló állomás főnökének kíséretében ma Budapestre érkezett. Itt fölkereste *Lukács* László és *Hieronymi* Károly minisztereket, a kikkel az olasz kereskedelmi szerződés megújítása dolgában tanácskozott, és este Bécsbe utazott. *Miraglia* missziójával kapcsolatosan más oldalról a következőket jelentik: Az olasz kormány egyáltalán *nem ragaszkodik a borvám-klauzula föntartásához* és az olasz boroknak külön kedvezményekben való részesítéséhez. Az olasz kormány csak azt akarja, hogy a *san-severoi* kerületnek 200.000 hektoliternyi borkivitele biztosítottassék és ez ügyben fáradozik most *Miraglia*.

— *Banket a Hadik-huszárok tiszteletére*. Aradváros és Aradmegye közönsége — mint említettük — a körükből távozó csász. és kir. 8-ik huszárezred tisztikarának tiszteletére f. hó 5-én, húsvét utáni kedden a Fehér Kereszt-ben bucsulakomát fog rendezni. Ezy teríték ára 6 korona. A rendezőség élén *Urban* Iván főispán és *Institoris* Kálmán polgármester állanak. Alá lehet írni a következő helyeken letett iven: Polgármesteri hivatal, alispáni hivatal, Lloyd-társulat, ipariestület, államvasutak üzletvezetősége, *Lukácsy* Lajos és *Avarffy* Ferenc ügyvédek irodája, Aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága, Fehér Kereszt szálloda (Nagy Lajos), *Fejér* Gyula, *Maresch* Gyula, *Matzky* Károly üzlete, pénzügyigazgatóság, jószágigazgatóság, főkapitányi hivatal, ügyvédi kamara.

— *A vallásegénylőség Franciaországban*. Párisból táviratozzák: A francia kormány a *vallásegénylőség* dokumentálása végett elrendelte, hogy az összes középületekről a szent képek eltávolítottassanak.

— *A szabadlábba helyezett kereskedők*. Megírtuk, hogy *Jellinek* Ignácot, a lippai *Jellinek* és *Róth* cég beltagját a temesvári kir. törvényszék vádtanácsának határozatából szabadlábba helyezték. A szabadlábba helyezés tegnap délután történt, *Jellinek* védőjének, dr. *Fáy* Ignác temesvári ügyvédnek a vizsgálóbíró végzése ellen beadott felfolyamodására. Érdekes, hogy *Róth* Józsefet, a cég másik tagját, a kit a bün-

vizsgálat elrendelése óta a lakásán esendőrök őrizték, tegnapelőtt szintén beszállították a kir. ügyészség fogházába, de tegnap délután, a vádtanács határozata folytán öt is szabadlábra helyezték. Mindketten ma még Temesvárott voltak s holnap érkeznek Lippára. Azt hiszik, a cég anyagi ügyeit rendben fogja lebonyolítani, különösen, ha — mire most már kilátás van, — a biztosító társaságok nem vonakodnak a kár kifizetésétől.

— **Az 1903-as ujoncok kedvezményei.** Budapesti tudósítónk jelenti, hogy az 1903. évi ujoncok, akik folyó évi május elsején kötelesek bevonulni, azon előnyben részesülnek, hogy úgy szolgálati, mint tizenkét éves katonai kötelezettségük *mult évi december utolsó napjától számítatik.* A három évi tényleges szolgálatba az 1903. október 1-től az 1904. május 1-ig terjedő *hét hónap beszámítatik.* Egy éves önkénteseket, a kik csak október elsején vonulhatnak be, ily kedvezmény nem érhet. Az 1904. évi ujoncok már természetesen ez év októberében vonulnak be.

— **A máv. alkalmazottainak fizetésjavítása.** Az államvasutak alkalmazottai körében újabban feléledt fizetésjavítási mozgalom alkalmából a *Pester Lloyd* a következő, illetékes forrásból kapott értesülést közli:

A kormány a máv. alkalmazottainak tett ígéreteit egész terjedelmükben fenntartja és megvalósítja, továbbá *nyomban a husvétii szünet után törvényjavaslatot* terjeszt az országgyűlés elé s ebben felatalmazást kér arra, hogy a magyar királyi államvasutaknál az illetményeket rendezze és a fizetésemelést utalványozhassa.

— **Angol sportmanek Budapesten.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Ma délután érkeztek Budapestre a *Korintiók*. Anglia legjobb amatőr-football csapatja. A nyugati pályaudvaron óriási közönség gyűlt össze, amely az érkezésüket harsány éljenzéssel fogadta. A közönség soraiban voltak a tekintélyesebb sportférfiak, és a sport egyesületek képviselői. A vasutról a *Korintiók* és fogadóik hét automobilon a Hungária-szállóba hajtottak.

— **Urhegyi képkilállítását állandóan szép közönség látogatja.** A kiállított képek közül újabban a következőket vásárolták meg: *Steiner Vilmos* megvette az „Alkony a Balaton partján” és „Tanya a Balaton partján”; *Szabó József*né „Téli alkony” és „Erdőben”; *Hermann Gyuláné* „Csucsi részlet”, „Pusztai csárda”, „Nyires” és „Tihanyi rév” című festményeket. A kiállítás hétfő délig marad nyitva s a megvásárolt képeket azután haza lehet szállítani.

— **Temetés.** *Kohn Zsigmond*ot, az aradi *Lloyd*-társulat alelnökét a részvét impozáns megnyilvánulása mellett temették el ma délután. A Petőfi utcai gyászháznál megjelent a helyi *Lloyd*-társulat nagyszámu küldöttsége, *Bing Vilmos* elnök vezetésével, az aradi kereskedelmi és iparkamara tagjai *Kristyóry János* elnök és *Éles Ármán* alelnök vezetése alatt, az aradi zsidó hitközség vezetősége, *Barabás Béla dr.* és *Nemess Zsigmond dr.* orsz. képviselők és számosan. A koporsó fölött *Rosenberg Sándor dr.* főrabbi mondott gyászbeszédet, hangoztatván, hogy az elhunyt a művelt, s a nemesért hevülni tudó magyar kereskedők mintaképe volt.

— **Magyar szociálisták kérése a párisiaktól.** Budapestről táviratozzák: A magyar szociáldemokrata párt lapjának óvadékot a németországi elvtársak ajándékozták. Az izgatások miatt megindult sajtópöröknek jobbra érzékeny pénzbírságot is kimondó ítéletei folytán azonban most annyira megfogyott a kauló, hogy a lap főállása is veszélyeztetve van. E miatt most a magyarországi pártvezetőség a párisi szociálde-

mokratákhoz fordult, hivatkozva arra, hogy a magyar szociáldemokrata párt a legutóbbi időben mily jelentős eredményeket ért el.

— **Szeged új képviselője.** Szeged város első kerületének képviselőjét, *Lázár Györgyöt* a napokban polgármesternek fogják megválasztani. Az így megüresedő kerületben, mint írják, a városi szabadelvű párt *Rónay Jenő* kis-zombori nagybirtokost, Torontál vármegye volt főispánját, a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület elnökét lépteti föl jelöltnek. A szegediek száztágu küldöttsége Kis-Zomborban fogja *Rónay*nak a jelöltséget följárítani.

— **Romániában elfogott magyar család.** A budapesti rendőrség a napokban egy nemzetközi szélhámost tartóztatott le *Sciopu Valér* szászrégeni illetőségű ember személyében, a ki egy év óta tartózkodik Bukarestben és magyar sorsjegyekkel csapta be a főúri román családokat. Számos feljelentésre a rendőrség letartóztatta és Predealon át illetőségi helyére szállította.

— **Halálozás.** *Arányi Béla* erdőszámvevőségi főnök a m. kir. földművelésügyi minisztériumnál e hó 29-én, életének 56-ik évében Budapesten elhunyt. *Arányi* régebben az *aradi* államjóságigazgatóság mellé rendelt számvevőségi főnöke volt.

— **Kossuth katonája.** *Barcsról* írják a következőket: *Hereznyén* tegnap meghalt *Győry János* 48 as nyugdíjas honvéd 77 éves korában. A megboldogult 1848 ban szülőfalujából három társával beállt honvédek. Három társának örökre nyoma veszett, hogy hol estek el, vagy hova lettek senki sem tudja. *Győry* több ütközetben hősiességgel harcolt és több kitüntetését kapott, míg *Világosnál* ő is letette a fegyvert. Ekkor levette katonaruháját, nehogy felismerjék, *Világos* alól megszökött, s többnyire éjjel bujdosolva, a már akkor érő szilván táplálkozva, szülőfalujába gyalogolt. De itt sem maradhatott sokáig, mert az osztrák elfogatta és katonának vitték. Az öreg 48 as mindig nagy lelkesedéssel magasztalta *Kossuthot*, míg *Görgey* generálisra nagyon haragudott. Sohasem mondta magáról, hogy 48 ban honvéd volt, hanem mindig azt hangoztatta, hogy ő *Kossuth katonája* volt.

— **Tűz a templomban.** *Keszthelyről* táviratozzák: AZ 1896-ban renovált szép keszthelyi templomból ma reggel füstöt láttak kitudulni. A lármára összesereglett nép belódult a templomba, de már akkor az orgona lángokban állt, mire az oltáshoz láthattak, már nem lehetett megmenteni. Az orgona porrá égett. A lángok a templom közepéig hatoltak, a csillárt leolvasztották, és a 80,000 koronába került falfestést nagyon megrongálták. A templom nem volt biztosítva. A tűz úgy keletkezhetett, hogy tegnap este a templomban *Jeremiás* siralmait énektársaság énekelte és valószínűleg gyufát dobta el, a mitől a szőnyeg tüzet fogott és az éj folyamán lassan terjedt.

— **Boda levélhordó szolgálatban.** Budapestről írják: *Boda István*, budapesti pénzeslevélhordó, aki ellen hat hónap előtt gyilkos merényletet követtek el a József-körut egyik bérkaszáryájának a lépcsőházában, ma délelőtt ismét szolgálatba állott. *Boda* egészségét teljesen visszanyerte, ismét erős, piros-pozsgás, mint volt a merénylet előtt, tele van munkakedvvel és szorgalommal. *Boda* már két hét előtt jelentkezett a verseny-utcai posta vezetőjénél szolgálatvételre. Akkor az orvos még két heti pihenést ajánlott neki. Ma reggel nyolc órakor telt le ez a két hét és *Boda* szolgálati ruhában, felszerelve állított be a pénzeslevélhordók főnökéhez. Megható jelenet volt, ahogy *Bodát* a társai fogadták. Összeölegették, összezorongatták; volt olyan is, akinek köny ke-

rült a szemébe. Semmi hivatalos forma, semmi beszéd, fölösleges dikció nem rontotta ennek az ünnepnek a szépségét. Oszinte volt, meleg és igaz. *Boda István*nak azután átadták a régi asztalát, amelynél hét esztendeig dolgozott, a könyveit és a kocsiját, lovát, a melyen a merénylet napján ült. Egy újságírónak alkalma volt beszélgetést folytatni *Bodával*, aki a következő vallomásokat tette:

— A kórházból három hónap előtt kerültem ki. Mikor a lépcsőkön lejttem, olyan gyöngeség vett erőt rajtam, hogy majd összerogytam. Belekapaszkodtam egyik kezemmel a jószág feleségem karjába, a másik markommal a lépcső karfáját szorongattam. Azután hazakerültem kis szentmihályi házámba. A régi karosszékemet odaállították a meleg, duruzsoló kályha mellé, én fáradtan, gyöngén beleültem, a kis apróságaim pedig körém térdelték és néztek rám az okos, tiszta szemekkel, ijedten, félénken, talán rám sem ismertek. Azután napról napra javult az állapotom. Szinte percről-percre éreztem, hogy tér vissza az erő az izmaimba és tavasszal, március elején az első meleg napon kiserettem volna rohanni a szabadra, hogy megöleljem a tavaszt, a napsugarat, a zöldülő fákat. Énekelni, ugrálni szerettem volna, mint husz éves koromban. És ma, mikor bejöttem a régi szobámba, a régi pajtások közé, azt hittem, hogy a szívem megszakad örömeiben. Soha nem hittem volna, hogy ezt még egyszer megérhetem.

A jövőre nézve *Boza* a következőket mondta:

— Most már nem érhetne utól ilyesforma támadás. Pisztolyt hordok magamnál állandóan és ha valaki megtámadna, *kegyetlenül lelőném!*

— **Meggyilkolt mostoha.** *Husztól* írják: *Március 30-án Hartstein* Salamon mostoha anyját, kivel régebben feszült viszonyban élt, hat revolverlövessel *megölte*. Kihallgatásakor azt vallotta, hogy a mostoha kegyetlenül kizozta kisebb testvérét, és úgy sanyargatta, hogy tovább nem nézhette azt és a testvéri szeretet indította a gyilkosságra. Tette elkövetése után *Hartstein* önként jelentkezett a vizsgálóbírónál.

— **Egy műegyetemi hallgató bűnpöre.** A berlini *chronique scandaleuse* legújabb esetét jelenti egy távirat. A berlini büntető bíróság *Granach* Lukács műegyetemi hallgatót erkölcstelen üzelmek miatt *hat havi börtönre* ítélte. *Granach* bátyja gazdatiszt volt, a ki szeretőjét súlyosan megsebesítette, ezután magát agyonlőtte. Mikor a leány felgyógyult, a fiatal *Granach*cal állt össze, a ki ez időben egy utcai leánnyal is kitarattatta magát. A pörrel a porosz főváros köreiből élénken foglalkoznak.

— **Letartóztatott házaspár.** Budapestről írják: A fővárosi rendőrség letartóztatta *Korner* István 36 éves elektrotechnikust és kedvesét, *Almer* Katalin 30 éves kávéházi kasszírót. Elegánsan jártak, jól éltek, állandóan utazgattak, anélkül, hogy a férfinak vagy a nőnek keresete lett volna. A mester-utca 42. szám alatt tartottak lakást, ide azonban csak ritkán látogattak el. Battyúkkal vagy csomagokkal felszerelve. Ilyenkor az ószeresek egész hada kereste fel a párt. A házbelleknek végre is feltűnt a különös életmód és értesítették a rendőrséget, amely hosszú ideig figyelte a párt. Megállapították, hogy a férfi is, a nő is ügyes bolti tolvajok. A férfi többnyire ékszeres boltokat látogatott meg és az eléje rakott ékszerekből ügyesen a zsebébe csuszított nehányat. Az asszony hosszú, bő köpenyt hordott és a divatáru üzleteket tisztelte meg látogatásával. A sok eléje rakott selyem, szövet meg posztóárakból egy óvatlan pillanatban a gallérja alá rejtett egy-egy véget. Rengeteg holmit loptak össze ilyenformán, többnyire vidéken. A tolvaj pár tegnap érkezett meg a fővárosba, jól megpakolva. A rendőrség rajtuk ütött és letartóztatta őket. A lakásukon temérdek loptott holmit találtak. Posztót, selymet, harisnyákat, férfi és női fehérneműt, ruhát, keztyűt, citerát, ékszerekről szóló zálogcédulákat és egyéb értékes tárgyat. A rendőrség letartóztatta őket, bár tagadják a lopásokat. *Almer Katalin* hasonló lopásért már Szabadkán büntetve volt.

— **Tragédia egy étteremben.** A bécsi Szent István-tér egyik elegáns éttermében tegnap este helyet foglalt egy asztalnál egy elegánsan öltözött ur és hölgy. Vacsorát rendeltek francia nyelven s aztán minden feltűnés nélkül elköltötték azt; végezetül pezsgőt hoztak. Már ott ültek másfél óra hosszat s mélyen elmerültek a beszélgetésbe. A pincér nem sok ügyet vetett rájuk, hanem egyszerre szólították az asztalhoz s az ur papírt és tintát kért. Erre három levelet irtak együtt. Néhány perccel később a hölgy felsikoltott és lecsuszott a székeről az asztal alá. A férfi fel akarta emelni, de nem volt ereje ahhoz s ő is nemsokára alátan hanyatlott vissza. A pincér hozzájuk futott s a szomszéd asztaltól egy orvos is a segítségükre sietett. Amikor az orvos az asztalukhoz futott, felkiáltott:

— Jézus! — *sírichnint vettek be!*

A poharak között ott volt a mérgeg maradéka.

— **Rettenetes!** — kiállították a vendégek, mind összefutva az öngyilkosok körül, akik kínosan vergődtek.

Az orvos nyomban megkísérelte ellenszereivel megmenteni a szerencsétleneket. Hanem a férfit sikerült csupán életben tartani, a nő pár perc alatt meghalt. A két öngyilkost kórházba szállították. A hátrahagyott levelek Párisba szólnak, az egyik valami Jules *Sebastian* nevű urnak, a másik egy párisi bankárnak, a harmadik a párisi rendőrségnek. Az öngyilkos férfi neve Henri *Mauz* s hivatalnok volt annak a párisi banknak, a honnan 50.000 frank elsikkasztása után a kedvesével megszökött.

— **Magyar név.** *Béhm* Imre temesvári illetőségű aradi kir. törvényszéki írnok, valamint kiskoru Sándor fia családnevénél „Bálint“-ra kért átváltatását a belügyminiszter megengedte.

— **Halálos szerencsétlenség.** Budapestről írják: Ma éjtel a *Melocco*-féle cementgyár Ürm-utca 32. számú telepén borzalmas szerencsétlenség történt. *Schwarz* Alajos napszámos a téglafelvonógép nyílásán keresztül a földszintre akart nézni; bedugta a fejét a pályába és lekiállított egy alant dolgozó munkásnak. Abban a pillanatban a felülről leereszkedő gép rázuhant a szerencsétlen napszámos fejére és a szörzoros értelmében *tökéletesen összelapította*. *Schwarz*, akit a gép magával rántott a földszintre, azonnal meghalt. A törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— **Visszavont elfogató parancs.** Megirtuk, hogy özv. *Eder* Sándorné fővárosi magánzónó 500 koronát érő zálogjegy elsikkasztása miatt feljelentést tett *Kanovich* Hedvig magánzónó ellen. A bíróság ez alapon elfogató parancsot adott ki *Kanovich* Hedvig ellen. Miután a kérdéses zálogjegyet a gyanúsított letébe helyezte, a bíróság ma visszavonta a magánzónó ellen kiadott elfogató parancsot.

— **Az apostol.** A berlini közönség ugyancsak bémult, amikor néhány nap előtt a templomi prédikáció alatt a szónoki tehetségéről híres *Konrad* pap szentbeszédében harsány hangon kijelentette, hogy az egyedül boldogító dolog, ha az emberek — meztelenül járnak. A különös szónok természetesen a legnagyobb komolysággal tárgyalta az esetet, hivatkozva a régi kor embereire, a kik testüket nem borították el cicomával, hanem úgy éltek, mint a hogy az isten teremtette őket. A beszédnek porsze az a hatása volt, hogy a hívők — nevettek. Hanem *Konrad* tovább folytatta az eszmét és hogy példát nyújtson, ő maga lépett fel az új szekta apostolául.

Tegnapelőtt kissé csipős időben, fényes délelben kilépett egy házból egy Adámruban lévő ember. A járókelők ijedten futottak szét; néhány megbotránczott ember pedig a meztelen emberhez sietett és kabátot vetve rá, betuszolták egy kapu alá.

— **Mit háborgatnak?** — kiáltott a meztelen ember. Hát nem ismernek? én *Konrad* páter vagyok, az új szekta apostola.

S nyomban belefogott hatalmas körmondatokban bővekedő szónoklatba, magyarázva az embereknek, hogy az egyetlen üdvös dolog a ruhátlan állapot.

Hamar akadt azonban rendőr, aki az apostolt

kocsiba ültette s elvitte a rendőrségre, ahol felismerték, hogy a szerencsétlenség meghibbant az elméje.

— **Villámcsapás egy templomban.** *Zlíhórol* írják, hogy ott a hétfői zivatar alkalmával a villám beicsapott a rom. kath. templomba és abban nagy kárt tett, ályukasztva a boltozatot s a toronyfalazat egyik oldalát szakította ki, súlyos köveket szórva a szomszéd épületekre. Az orgona apró darabokra tört. A tornyot le kell bontani. Emberéletben nem esett kár.

— **Pőr a leszakadt hid miatt.** A szabadkai kir. törvényszék polgári tanácsa tegnap tárgyalta *Gferer* hidbérőnek és *Tóth* Ferenc szegedi hajótulajdonosnak Zenta város elleni kártérítési perét. *Gferer* harminc esztendőre bérbe vette a zentaiak Tisza hidját, a bérleti időből még csak nyolc esztendő járt le, mikor 1902. év március 18-án óriási szerencsétlenség történt: a hid leszakadt. *Gferer* bérlo tehát Zenta várostól, míg az új hid el nem készül, évenként 14000 koronát követel. A hid bérloje által megindított kártérítési perben nemcsak a zakértők igazolták azt, hogy a város hibás abban, hogy a hid leszakadt, — mert a rakpart gyatrasága okozta a szerencsétlenséget, de beigazolást nyert az is, hogy már 1896-ban állami segílyt kapott Zenta városa a kőpart kiépítésére és csak 1902 ben kezdték építeni, amikor a szerencsétlenség történt. Elmarasztalta tehát a kir. törvényszék Zenta városát 7008 korona 41 fillér tőke, kamat és 4700 korona perköltség megfizetésében. (Három szakértő 3500 korona díjat kapott). A 7008 korona 41 fillér a leszakadt hid után fizetendő egy csonka évi kárösszeg. *Tóth* Ferenc követ szállított a hajóján a zentai rakpart építéséhez. A műszaki vezetéssel megbízott állami mérnök utasítására a hajónak a hid alatt kellett kikötöni. A szerencsétlenség napján a munkások már látták, hogy a hid le fog szakadni, a hajót elakarták vontatni, de a műszaki mérnök ezt nem engedte. A hajó ott maradt, a hid leszakadt, s a hajó *összetört*. A kir. törvényszék elmarasztalta Zenta városát 7000 korona tőke kamat és 1000 korona költség megfizetésében. Zenta városa tehát — a kamatokon kívül. — 19.708 korona 41 fillér újabb kárt szenvedett a hid leszakadása folytán. A zentai új hid még nincs felépítve, majd csak a nyáron fognak hozzákezdeni építéséhez.

— **Fellázadt község.** A torontálmegyei *Novaj* községben nagy izgatottság uralkodik hétfő óta. A község lakossága fellázadt a saját előjárása ellen, a községi földek bérbeadása miatt, miközben halálos kimenetelű vérengzés történt. Az eset részletet a következők: *Novaj* község előjárása, mint minden évben, ugy az idén is bérbe akarta adni a községi földeket nyilvános árlejtés útján. Hétfőn reggel *Bancsik* Gábor községi bíró, *Radován* György pénztárnok és *Báki* Milán községi esküdekekkel a helyszínére men', hol már akkor a község lakosainak nagyrésze várta az előjáróságot. Az eddigi szokás szerint a földeket hoidanként adták bérbe, azért, hogy a szegényebb emberek is bérelhessenek. Az idén azonban az előjáróság eltért ettől a szokástól s egyszerre négy-öt holdat, sőt többet is bocsátott árlejtés alá, aminek az lett a következménye, hogy a szegényebb emberek nem tudtak földhöz jutni s az egész bérletet néhány vagyonosabb községi gazda vette magához. A szegényebb nép, a mely évenként e bérletből szerezte meg kenyérét, amint megtudta, hogy földnélkül marad, roppant elkeseredéssel követelte a még ottlévő előjáróktól, hogy földet adjanak nekik, mikor pedig a bíró kijelentette, hogy nincs, szétszedték a bíró kocsiját s a kocsiöcsökkel támadták meg az előjárókat és azokat, a kik a földeket kibérelték. Még javában tartott a verekedés, a mikor a csendőrség megérkezett, mire a verekedés kezdeményezői szétfutottak. Aznap este azonban öt ház gyuladt ki a faluban — köztük a bíró és az előjárók háza — s a nagy izgalom és futkosás közben *Stefanovics* Miklós odavaló parasztagdát, a ki legtöbb földet bérelt, orozva *agyonlőtték*. A tüzet eloltották ugyan, de az izgalom oly nagy, hogy tegnap nagy számú csendőrséget kellett kirendelni a faluba a rend fentartása végett. Eddig már több letartóztatás történt.

— **Merénylő asszony.** *Balog* Mari székelyleki lakos 8 évig élt vadházasságban *Földi* János odavaló erdőőrrel. Hosszu ideig békében

éltek; csak az utóbbi időben vette észre az asszony, hogy *Földi* János hűtlen lett hozzá és egy *Kovács* Veron nevű kikapós özvegyasszonynál szokta tölteni az idejét. Kedden este *Földi* János rendes szokása szerint azzal távozott hazulról, hogy a gondjaira bízott erdőbe megy orrvadászokat lesni. *Balog* Mari úgy tett, mintha mit sem gyanítana, hagyta távozni, de azután utána ment és megieşte, hogy *Földi* nem az erdőbe, hanem *Kovács* Veron házába tért be. *Balog* Mari beigazoltnak látta, hogy férje hűtlen lett hozzá. Elhatározta tehát, hogy bosszút áll rajta és a csábító asszonyon is. Viszszatért a lakásába, levette a szegőri *Földi* János otthon hagyott fegyverét, annak mindkét csövét ólomdarabokkal megtöltötte s így felfegyverkezve elment *Kovács* Veron háza közelébe, ahol lesbe állott. Éjfél után megnyílt *Kovács* Veron ajtaja s azon kilépett *Földi*, akit szeretője az utcáig kísért. *Balog* Mari ekkor célba vette a két alakot s előbb *Földi*re, azután pedig a menekülő *Kovács* Veront terítette le. A merénylet után, mintha mi sem történt volna, *Balog* Mari hazament és lefeküdt. Hajnalban találtak meg *Földi* János holt estét az utcán, *Kovács* Veroné pedig a saját udvarán. Előbbit a mellén, utóbbit pedig a fején találta a golyó s mindkettőnél halált okozott. A csendőrség előtt *Balog* Mari beismerte a merénylet elkövetését, mire letartóztatták és átadták a törvényszéknek.

— **A japán udvar.** Az oroszokkal háborúskodó japánok jelenlegi uralkodója *Mutsu* Hiotó. Az előbbi császárnak *Korneisnek* másodszültött fia és most ötvenkétéves. A birodalom fővárosában, Tokióban az ugynevezett *Kodsimatsi*-negyedben van a császári rezidencia. A császári lak maga egy egész városrészt tesz ki. Széles, óriási kiterjedésű bástyafalak veszik körül. A várfalát víz veszi körül és felvonóhidakon tartják fenn az összeköttetést a várossal. *Mutsu* Hiotó *Tenno* császár katonás tartásu, magas erős ember, széles vállakkal és erősen kifejllett domboru mellkassal. Sötét szeméből némi fáradság látszik. arckifejezése komoly és csak nagyon ritkán nevet. Fekete szakált visel, haja rövidre van nyírva. A császár tizenhat éves sem volt, mikor megnősült. Egy japán nemes leányát, *Horak* ot vette feleségül. A kis természetű filigrán nő a császárnál három évvel idősebb. A nyilvánosság előtt kizárólag európai viseletben jelenik meg. Ezt udvarhölgyeinek is kötelességükké tette. A császárné európai fölfogású nő. Apja nagykövet volt Berlinben, ahol *Horak* teljesen modern nevelést kapott.

— **A holnap szombat** *Porter* Nagy *Áruházában*. A husvét vásárra a mai nap döntő befolyással bír. A közönség zöme erre a két napra halasztotta bevásárlásait. Nagy számban érkeznek vidékiek, és már a város külső képe is elárulja, hogy mozgalmas, élénk üzleti forgalomra számíthatnak kereskedőink, a kik nagy buzgalommal raktározták föl az idény szebbnél szebb újdonságait. Különösen *Porter* *Vilmos* Nagy *Áruház*a tűnik ki dus és szakszerűen összeállított tavaszi raktárával. Főösleg az aradi embert tájékoztatni afelől, hogy mily kitűnő beszerzési forrása *Aradnak* a *Porter*-féle áruház. Kétséget nem szenved, hogy ezuttal a fő figyelem ismét ezen áruház felé fordul, mely valóban rászolgál a közönség partfogására.

— **Házassági célból** ismerkedni legbiztosabban lehet „*Házasulandók Lapja*“ útján: ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap útján ismeretséget szerezni, mely házasulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiaktól, különböző hozományu nőktől tartalmaz. Száma 40 fillérért küldetik az „*Országos Általános Pályázati Hírlap*“-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokat. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körut 18. 326

— **Állásokat** nyerni legbiztosabban csakis az „*Országos Általános Pályázati Hírlap*“ útján lehet, a mely az állástadókkal való közvetlen összeköttetése folytán leggyorsabban ad hirt, az összes be-töltendő állásokról. Az állástadók is nagyobbrészt e lap útján töltik be a megüresedett állásokat. Minden számban számos állami, közigazgatási magán-tisztviselői, gazdasági, hivatalso gal, pénzügyöri, kereskedelmi, könyveői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van a feltételek és teljes címek kiírásával. Ingyen melléklete a „*Jegyesek és Házasulandók Lapja*“, mely

nek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Előfizetés egy negyed évre 4 korona, egyes szám 40 fillér, mely bélyegben is küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 18. Képviselők fiókiadóhivatalok vezetésére, minden nagyobb vidéki városban kerestetnek. 321

— Parketta tükörfényes lesz Vojtek és Weisz-féle parkett-viasz használatától. 1 doboz 1 korona. 44

— x — Valódi francia és angol illatszerek nagy raktára, a legkülönbözőbb illatokban és árakban legjutányosabban kapható Hegedüs Gyula kefe, pipere és illatszerek kereskedésében Andrassy-tér 15. 776

Ártatlanul a börtönben.

(Feleség a férje ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 1.

Az igazságszolgáltató hatóságok tévedésének érdekes esetéről ad számot az a berlini jelentés, amely egy két esztendő fogházbüntetést szenvedett ember ártatlan voltáról ad bizonyosságot. Ez az eset nem csak jogászai szempontból érdekes, de általános érdeklődést vonhat maga után azon részleteinél fogva, amelyek azt bizonyítják, hogy mennyire elaljasodhatik a teremtés koronájának csúfolt ember. Ennek az ártatlanul szenvedő embernek a bebörtönöztetését a saját felesége okozta. Ez az asszony máshoz akart férjhez menni, és miután erkölcsös és tisztességes életet élő férjétől másképp nem tudott megszabadulni, azzal vádolta, hogy saját mostoha leánya ellen erkölcsstelen merényletet követett el. Erre több hamis tanut is szerzett, akiknek vallomása alapján a szerencsétlen embert el is ítélték. Az eset részleteiről a Berlinből érkezett jelentés a következőket tudatja:

Mendozitzky Emil vendéglős, aki ezelőtt az Osterode-ban, majd Berlinben folytatta üzletét, 1896-ban nőül vette Kleist Mariát, akitől kétéves gyermeke is született. A meglehetősen vagyonos ember ellen 1898. végén azt a panaszt emelte saját felesége, hogy erkölcsstelen merényletet követett el mostohaleánya, a tizenhároméves Olschevsky Anna ellen. A panasz a törvényszék elé került, amely Mendozitzkyt két évi fegyházra és politikai jogainak három évre való elvesztésére ítélte azon vallomások alapján, amiket a megvádolt ember felesége, anyosa, mostoha leánya és cselédje tettek.

Már a tárgyalás folyamán több ízben hangzott a vendéglős, hogy mostohaleánya és a cseléd csak azért vallottak terhelőleg, mert e vallomásra felesége és anyosa rávették őket, — azonban ennek a kifogásnak akkor nem adtak hitelt. Hiába erősítette a szerencsétlen ember, hogy felesége ily uton-módon akar tőle megszabadulni; a törvényszék bebizonyította tekintette a vétkességét, és súlyos ítéletet hozott. Az elítélt vendéglős ki is töltötte büntetését; mielőtt azonban megszabadult a fogházból, kérvényt adott be pörének revíziója iránt. Az azonban nem járt eredményre.

A kétségbeesett ember, aki most már csak arra törekedett, hogy a becsületén esett foltot lemoshassa, a per újra való felvételét kérelmezte. Ezt el is rendelték, de — ámbar Mendozitzky minden eszközt felhasznált és minden bizonyítékot latba vetett ártatlansága bebizonyítására, — a törvényszék mégis elutasította az újrafelvételt, sőt még a szerencsétlen ember tanuit sem hallgatta ki. Felelőzések folytán a másodfokú fórumhoz került az ügy, ahol a bizonyítást elrendelték. És ekkor kiderült, hogy Mendozitzky mindig a lehető legerkölcsebben élt, hogy mostohaleánya abban az időben, mikor az állítólagos bűntény elkövetett, nem is volt abban a községben, ahol ő, és hogy az egész vád, semmi egyébre nem vezethető vissza, mint arra, hogy az igazságtalanul megvádolt ember felesége nem talált más módot a válpör megindítására, mint azt, hogy férjét ilyen módon hamis tanukkal kompromittálva, börtönbe juttassa.

Mendozitzkyt tehát a vád és következményei ellen teljesen felmentették, és a másodfokú bíróság a legfényesebb elégtételt szolgáltatta neki.

Az ilyen módon rehabilitált ember megindította neje ellen a rágalmazási, és a porosz kincstár alult a kártalanítási pert. A régi perben szerepelt összes tanukat, akik Mendozitzky ellen terhelőleg vallottak, hamis tanvallomás miatt hivatalból helyezik vád alá, s így azok, akiknek a szerencsétlen vendéglős szenvedésének okozásában részük volt, csakhamar elnyerik méltó jutalmukat.

KÜLÖNFÉLÉK.

□ **Hogy szerzik az oroszok a tartományokat?** Vladivosztozk, az oroszok kelet-szibériai fontos kikötője és az azt körülvevő tartomány, amelynek alig negyven éve ura a cár, regényes módon került orosz kézre. Muraviev tábornok akkor kelet Szibériában működött és egy szép napon, minden előzetes tárgyalás nélkül megszállotta Vladivosztozkot és a kínaiaktól elvett egy egész tartományt. Hogy volt-e erre titkos felhatalmazása II. Sándor cártól, arról nem szól a krónika, bár erre vall a Nagy Péter cár politikai végrendeletét nagyon respektáló cár minden tette. A végrendelet egyik kiváló pontja ugyanis az, hogy Oroszországnak okvetlen szüksége van egy keleti kikötőre. Hogy azonban nyílt utasítást nem kapott, az kitűnik abból is, hogy alig vette birtokába a területet és várta császára elismerését, ad audiendum verbum a cár elé rendelték. A cár egyszerűen megfosztotta kardjától és börtönbe záratta, mert engedély nélkül fosztotta meg Kinát egy nagy területtől. A lecsukatás után alig két órával a tábornokot újra a cár elé vezették, aki összes miniszterei jelenlétében így szólta hozzá:

— Tabornok ur, ön parancsnélkül foglalta el az Amur-tartományt, ezért elvettem a kardját és megbüntetem: de mert hazája javára cselekedett, visszaadom azt, hogy segítse önnek védeni a halálig, amit meghódított. Ezenel Amur grófjának nevezem ki és teljhatalommal ruházom fel. — Térjen vissza és erősítse meg ott hatalmunkat. Ahova az orosz zászló kitűzetik, annak ott kell lobognia mindörökké!

□ **A csodák korában.** A csodák korát éljük. Az emberi agy egyre termel, a legfantasztikusabb eszmék sem rettentik vissza a merészséget, hogy azokat megvalósítsák. Most ismét vakmerő tervről veszünk hírt s amit talán felesleges hangsúlyoznunk, a terv Amerikában született meg. Voltaképen már szó esett erről két évvel ezelőtt is, de akkor nem akadt komoly hitre.

Valami Stephen Wallace nevű bostoni mérnök áll annak a szövetségnek az élén, amely nem csekélyebb célt tűzött ki maga elé mint Amerika keleti partját klimatikusán átalakítani. Ennek a kérdésnek megértésére szükséges röviden megmagyaráznunk a földrajzi fekvéseket. Tudvalevő hogy az Atlanti óceán északi felét hatalmas tengeri folyam szeli át. Ezt a folyamat Golfáram néven jelölik meg a geográfusok. A Golfáramnak nagy jelentőségét a laikusok nem ismerik, pedig hát ennek köszöni Angliát, hogy nem borítja örökös hó. A Golfáram a mexikói öbölből ered és Florida megkerülésével Angliá felé irányul, magával hozva a délszaki meleg légáramlatot, a mely mérsékli az európai nyugati partot s olyan északi magasságban, a hol különben nem volna vegetáció, termőképessé teszi a földet. A merész amerikai megírigyelte Angliától ezt a természeti adományt s azt tervezi, hogy a Golfáramot eltereli eddigi irányából s az amerikai keleti part északi részét — Kanada, Grönland — tegye termékenyebbé. Ezzel a hóbortos amerikai földdarab lenne termékeny Angliá rovására, vagyis ez azt jelenti, hogy tönkre tenné Edvárd király birodalmát. A tervet oly módon akarja megoldani, hogy Florida félszigetét a tampaiai öböl felé átmetszesse és csatornát építsen a tengeri folyam számára, ami által annak iránya másfelé terelhető. A nagy terv óriási feltűnést kelt világszerte s ha megvalósulna, aligha engedné Angliá fegyveres védelem nélkül a létérdekét. A polemia már megindult a két állam között s állítólag Wallace mérnököt nagy összeggel meg akarják vesztegetni.

□ **Ismeretlen állat.** Trilles francia hittérítő a bordeauxi földrajzi társasághoz intézett levél-

ben azt állítja, hogy a Kongó-államban egy emlős fajta él, melyet eddig a tudósok nem ismeretek. Trilles elmondja levelében, hogy már három év előtt, amikor a Kongó állam északi részében utazott, beszéltek neki egy óriási kétlábú állatról, mely nagyobb a vizilónál és nagyságra nézve az elefántot megközelíti, ragadozó természetű és az embert is megtámadja. A hittérítő eleinte azt hitte, hogy csak felültették, de később, a Djali folyó partján határozottabb híreket hallott a szörnyetegekről, melynek egy példánya azon a vidéken egy forrás közelében él és nagyon sok bajt és károkat okoz. Az állatot azon a vidéken Yangonak, vízi elefántnak, vagy vízi tigrisnek is nevezik. Amikor Trilles Nyoleben, az Ogove folyó partján telepedett le, ismét beszéltek neki a vizitigrisről, melyet az Ogove felső folyásánál élő népek is nagyon jól ismernek. Nyoleben egy francia katona találkozott a vizitigrissel, husz méternyi rálőtt és meg is sebesítette, de az állat elmenekült. A hittérítő azt állítja, hogy neki volt is egy darab vizitigrisbőr, de a hangyák szétrágták. Leírása szerint a vizitigris olyan nagy, mint egy jókora borjú, de teste sokkal hosszukásabb, feje vastag, kutyaaalaku, nagy, erős fogakkal, melyekkel áldozatából a húst kitepi. A vizitigris szőre világossárga, fekete foltokkal tarkázza, a szőrzet tüskéhez hasonlít, a torok hosszú és erős. Rövid lába uszonyos és éles karmokkal van fölfegyverkezve. Trilles egy benszülőtnél látta a vizitigris karmait, meg is akarta venni, de a benszülőtt nem akarta eladni. A benszülőttek a vizitigrist szent állatként tisztelik és üldözését nem tűrik.

□ **A levegő, mint árucikk.** Berlinben alakult egy társaság, a mely a folyékony levegőt két literes üvegedényekben, mint bármely más árut a közhasználat tárgyává könnyen megszerezhetővé teszi. A két fal közötti űr légmentesre van kiszivattyúzva s ezenfelül még az egész edény egyuttal meleget távoltartó védőburkolatba van csomagolva. Az üvegedények nyitva vannak, hogy a folyós levegő forrásakor beálló meleg használatot, melegségtől elűljét kiigyenlítse. Ilyen módon lehetséges a folyós levegőt fagypontra alatti 200 fokú hideg állapotában megtartani, a nélkül, hogy légneművé váljék, miáltal robbanás állana be. Ezekben az edényekben — mert nagyon csekély meleget vesznek fel a környező levegőből — a folyós levegőt 1—2 hétig is el lehet tartani. Az ára nem sok. Ily kétliteres edényekben árusított folyós levegő ára három korona. Mivel pedig remélhető, hogy még olcsóbb is lesz, a közel jövőben a folyós levegő a jég pótlására lesz hivatva. Onként értetődik ugyanis, hogy egy ily rendkívül alacsony hőmérsékű folyós levegőből egy-két csep elég arra, hogy egy nagy darab jégot pótolhasson. Az ilyen folyós levegőt ugyanis minden nehézség nélkül az ételekbe is be lehet önteni, nem marad meg belőlük semmi sem, hanem eltűnik légnemű állapotban, a mint az illető ételből a meleget elvonta.

□ **A cárné varrósobája.** Amióta a háboru kiütötte Pétervárot, a cár téli palotájában nagy az élétség. Mindennap a cárné elnökletével haditanácskozás van, amelyet rendszeren egy szobába tartanak, amely a Néva felé szolgál, míg a palota előtti térre nyíló oldalon levő termekben naponként egy és hat óra között délután kétezer hölgy gyülekezik össze, akik az orosz csapatok részére fehérneműt varrnak. A hölgyek a legelőkelőbb társasághoz tartoznak; az óriási termekben egész délután szabnak és varrnak. A cárné maga udvarhölgyeivel és ismerőseivel egy kisebb szobában dolgozik, amelyet időről időre elhagy, hogy a többi hölgyhöz barátságos szavakat intézzen. Egy alkalommal észrevette, hogy néhány urinó inkább kíváncsiságból jött és a délutánt nem a munkával, hanem fecsegéssel tölti. A cárné rögtön értésükre adta, hogy köszöni jóakarataikat, de nem reflektál további szolgálataikra, mert csak szorgalmas munkatársakra van szüksége. Más hölgyek vásznak és szövetet visznek magukkal a palotából és otthon leányaikkal és szolgálóikkal dolgoztatják föl. — Megtörténhet azonban, hogy az elvitt szövet semmiféle formában sem érkezett vissza többé s ezért most minden hölgy, aki munkát visz haza, kénytelen címét a palotában hátrahagyni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A budapesti asztalos-sztrájk epilógusa. A múlt hó 10 én tudvalevőleg a budapesti sztrájkoló asztalossegédek megostromolták a Zahlerer-féle butorgyárat. Ez alkalommal a sztrájkolók közül a rendőrség nemcsak az ostrom vezetőjét, *Buma* Károly asztalossegédet tartóztatta le, hanem még tizenegy társát is, a kik ellen a vizsgálóbíró magáncsok elleni erőszak büntette miatt elrendelte a vizsgálati fogsággal együtt a vizsgálatot is. A letartóztatott asztalossegédek a vizsgálati fogságot elrendelő bírói végzés ellen felfolyamodással éltek ügyvédjük dr. *Pollatsék* Sándor útján. A felfolyamodás következtében a törvényszék vádpancája ma az összes letartóztatottakat *szabad lábra helyezte.*

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

A tőzsde a mai ünnep miatt zárva volt.

— Az új román vámtarifa és az agráriusok. Bukarestből írják: Az új román vámtarifajavaslat csak nemrég látott napvilágot s máris a különböző érdekkörök állást foglalnak a tarifa ama részei ellen, amelyek az egyes érdekeltségekre sérelmesek. Különösen a román agráriusok azok, akik nem tudnak belenyugodni az új tarifa tervezetbe. A napokban Bukarestben a román agráriusok kongresszust tartottak, hogy tiltakozzanak a tervezet azon részei ellen, amely a román földmívelést érinti súlyosan. A kongresszuson felszólalók szerint az új vámtarifajavaslat csak a román ipart védi, a román mezőgazdaság nagy kárára. Magyar szempontból különösen fontos a kongresszus állásfoglalása a tekintetben, hogy az új vámtarifa a gazdasági gépek behozatalát nagyon megdrágítja. Tudvalevő, hogy a gazdasági gépek nagy részét Magyarországból szerzik be. Ha a gazdasági gépekre vetett nagy vámokat nem fogják leszállítani, akkor a román mezőgazdák ismét a faeszközökhöz lesznek kénytelenek folyamodni a gazdasági produkció hátrányaira. Végül felmerült az az eszme is, hogy alakítsanak *agrárpolitikai pártot*, amely a mezőgazdaság érdekeit védje meg a kormányzattal szemben. A mezőgazdák azt kívánják, hogy a mezőgazdasági eszközök vámmentessé tétessenek. A cipészek hasonlóképen kérik, hogy az Oroszországból importált hócipő 500 frankos, a mostani 250 irankos helyett és a finom női cipőkre 100 kilogrammonként 1000 frank vámot vessenek ki. Az bizonyos, hogy Magyarország iparának nagy érdekei fűződnek az új vámtarifához.

Szeszűzlet.

— Április 1. —

Mai jegyzéink: Kész árú nagyban nyers szesz 118 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szártított moslék 12-80—13— korona mmázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Április 1. —

Magyar elsőrendű: Óreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 114—116 fillérig; óreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 122—126 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 121—122 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 120—121 fillérig.
Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban 120—121 fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban 118—119 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 116—117 fillérig.
Szártított sertés: Március 29. napján volt készlet 21,932 darab, március 30. napján főlhajtatott 1682 darab, március 30. napján elszállítottatott 352 darab, március hó 31. napján maradt készlet 23,262 darab.
A hizott sertésüzlet irányzata: Gyöngébb.

IDEGENEK ARADON.

— Március 31. —

Központi szálloda. Grimm Herman Savanyukut. — Grimm Gyula és neje kereskedő Bécs. — Jaky Antal utazó Nagyvárad. — Reissner Zsigmond kereskedő Gyula. — Mayer Gyula utazó Nagyvárad.

NAPIREND.

Április 2. Szombat. Róm. kath. naptár: Nagyszombat. — Protestáns naptár: Nagyszombat. — Izraelita naptár: Sabbat, Ch. hamoed. — Görög-keleti naptár (március 20.): Szabbat vértanú. — A nap két 5 óra 22 percor, nyugszik 6 óra 13 percor.
Költésy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklyemuseum helyisége mellett ülésterem.

Időjelzés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, délen, keleten, sok helyütt csapadék.
Április 3. A pécskai iparos dalegyesület műkedvelői előadással egybekötött táncestélye (Heller szálló.)
Április 4. A pankotai magán dalkör hangversenyyel egybekötött táncvigalma (Fehér Kereszt.) — A pécskai kaszinó hangversenyyel egybekötött táncvigalma. — A csermői kaszinó táncvigalma. — A borosjenői műkedvelői ifjúság műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Palgári olvasóköri.)
Április 5. Az aradi írók-társasága főlolvasó-ülése délután 5 órakor (Városház.)

CSARNOK.

Az aljárásbíróék Velencében.

Ira: **Vérteai Arnold.**

(Folytatás.)

Janka szörnyű boldogtalannak érezte magát. Ha már kéthetes házasságában így viseli magát Pali, mi lesz belőle majd később? A farkaság nőttön-nő, a mint öregszik az ember, pokollá teszi az egész házát, kiállhatatlanná az életét. Ennek elejét kell venni addig, míg nem késő. Le kell róla szoktatni Palt.

Csak azt nem tudta, hogy mikép. Szép szóval fogja neki megmondani, mégis határozottan. Ő nem kíván semmit, igazán semmit, ezt a koráll-garnitúrát is csak azért szerette volna, hogy valami emléke legyen Velencéből. Tudja, hogy ide sohasem jönnek el többé, nem ad arra Pali pénzt. S a szive úgy megtelt szomorúsággal, ki sem mondhatja. Nem a miatt a koráll miatt, nem, hanem amiatt, hogy Pali ilyen csunya farkas természetű.

Ez jár: az eszében folyvást, mialatt ott feködt a divánon s a férje rakosgatta neki fejére a hidegvizes borogatást. A derék aljárásbíró már elhalasztotta a feddő és oktató beszédet, mert hátha igazán fáj a feje a feleségének? Nem bántja most, de holnap meg fogja neki mondani a mondanivalóját. Hiszen kötelessége.

Ugyanakkor az asszonyka is azt gondolta magában:

— Nem bántom most az uramat. Olyan buzgon hordja szegény a borogatásokat. De holnap majd beszélék a fejével. Nem engedem, hogy ilyen csunya farkas maradjon.

Akközben érkezett az ebéd ideje, olasz szokás szerint. Már elmúlt hat óra.

— Mehetnének, kedves, — szolt a férj.

A fiatal asszonyba azonban belebujt a sátn. . . Meg akarta gyötörni a férjét.

— Menj csak te magad.

Neki a feje fáj. Ő nem ebédel.

A férj eleinte kérlete:

— No jöjj hát, kedves. Éhes maradsz, kedves.

Az asszonyka azonban megátalkodott. Nem, nem megy.

— Hát küldjek neked valamit? — szorgoskodott a férje.

— Nem, semmit.

Mikor kimondta, már megbánta. Szerette volna, ha a férje még tovább hívogatta volna; de az már nem hívta egy szóval sem, fogta a kalapját, megcsókolta a feleségét és elment.

— Ugy? Hát itt hagyott? — boszankodott magában az asszonyka.

Nagyon elkeseredett. No ezt nem várta volna Paltól. Fősvény is, udvariatlan is; bizonyosan még örül, hogy ma kevesebbe kerül az ebéd. Egy személyre valót megtakarít.

Növelte a Janka elkeseredését, hogy most egyszerre úgy érezte, mintha éhes volna. Nem csoda, egész nap lotottak-futottak, megéhezhetett. És most úgy rémlett neki, mintha még soha életében nem lett volna ilyen szörnyű éhes.

Borzasztó gondolat volt, hogy ő most itt éhez, az ura pedig a terített asztalnál eszik, amennyi belefér. Ez a gondolat könyvet csikart ki szeméből. Hát ez a házasság bol-

dogsága, a miről ő balgatag leányfejjel álmodozott? Hát ezért ment férjhez? Istenem, Istenem!

Most már látta, hogy haszontalan ember az ő férje. De Jankán nem fog kifogni, ő nem koplal miatta. Nem bizony. No csak az kéne még. Hozy is ne? Lesz itt ennivaló a hotelban csak rendelni kell.

S elhatározta, hogy valami finom, drága ebédet rendel, csak azért is, hadd mérgeleddjék Pali, mikor majd fizetni kell. Megérdemli. A fősvény kétszer fizet.

Megnyomta a villanyos csengő gombját s megjelent egy feketefrakkos szolga.

— Ebédelni akarnék, — szolt a fiatal asszony kevély, parancsoló hangon, ámbár a szive kissé elszorult, mert még ilyen bátor cselekedetet sohasem vitt véghez életében s nem tudta, hogy mit fog rá mondani Pali.

A szolga kissé csodálkozva tekintett a hölgyre:

— A table d'hote-nál parancsolja madame?

— Nem, ide tálaljanak a szobámba.

S kissé bátortalanul hozzátette, mintha magyarázattal tartoznék:

— Kissé rosszul vagyok, a fejem fáj.

A pincér meghajtotta magát:

— Szolgálatára, madame.

Még mindig dobogott a szive a fiatal asszonynak, akkor is, mikor már föltálaták az ebédet. Mit fog mondani Pali? De azért evett, hatalmasan evett. Ha már ugys itt van az ebéd s ugys meg kell fizetni, hát legalább jólakik.

Még egy pohár bort is töltött magának. Ugy. Most már nem bánja, akármit mond Pali.

Ezalatt Pál ur a Capello Nero-ban nem valami jókedvűen ült le az asztalhoz. Haragos volt, hogy a felesége nem jött vele. A fejfájásból sem hit már semmit. Eh, az asszony csak bolondítja avval, csak komédiázik, durcáskodik, a miért nem kapta meg a koráll-garnitúrát.

Átlát már a szítan Sipos Pál. Bizonyosan úgy van, hogy azt az egész fejfájást csak az ő bosszantására találta ki Janka. Ilyenek ezek az asszonyok. Ugy látszik, Janka sem jobb a deákkné vásznánál.

— De hadd komédiázzon, engem nem fog lefőzni — erősködött Pál ur.

Az elválás különösen bántotta. Milyen hideg volt az az asszony. Egy szó kevés, annyit sem szolt, még kezet sem nyujtott, csak éppen hogy meg hagyta magát csókolni nagykegyesen, fagyosan.

(Vége következik.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1944. évi január hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.16
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Gyorsvonat délután	4.21	Személyvonat d. u.	3.32
Személysz. tv. d. u.	4.45	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szv. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.17	Gyorsvonat reggel	8.08
Soborsinról délután	2.04	Személyvonat d. e.	10.50
Személyvonat d. u.	4.07	Radnáról délután	2.36
Radnára délután	6.35	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.18	Radnáról vas. és ün. e.	8.13
		Személyvonat este	9.05
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felől:	
Személyvonat reggel	5.—	Személyvonat reggel	8.35
Vegyesvonat reggel	7.10	Vegyesvonat este	7.06
Személyvonat d. u.	4.11	Személyvonat éjjel	10.36
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonról svz. reg.	8.08
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat délelőtt	11.—
Gurahonról svz. d. u.	4.30	Személyvonat este	8.56
		Pankotáról svz. este	9.20

Motormenetek

Arad—Városhátr és Mezőhegyes között.

Battonya felé reggel	8.04	Mezőhegyes felől reg.	8.48
Battonya felé d. u.	12.01	Battonya felől d. e.	11.36
Mezőhegyes felé este	5.29	Battonya felől d. u.	4.01

Arad—Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza között.

Kétegyháza felé reg.	6.10	Kétegyháza felől d. e.	12.—
Kétegyháza felé d. u.	12.35	Kétegyháza felől este	6.06

Gyár: NYERGES-UIFALU (Esztergom m.) Sürgőnycim: Eternit Budapest. Telefon 12-92. Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső Ausztria.)

ETERNIT-PALA AZBESZT-CEMENT-PALA

HATSCHEK LAJOS SZAB.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsiromány. — Kérjen ismertetést.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Bevillágoztatásokat teljesen ingyen ad a kiadóhivatal: Mesei térség-ut 22. szám. — Telefon szám: 151.

Yadokozódásait kérjük a hirdetés alatt levő számonra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban: Mesei térség-ut 22. szám. — Telefon szám: 151.

Eszen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűkért 8 fillér. — Cselekedet kereső vagy cselekedet ajánló apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50-80 fillérről és 1 koronáért kaphatók lapunk elárultó helyein.

A kinek

ismeretség híján

házasárra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, vinczellérré, kertészre,	kulcsárnőre, gazdasszonyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodaszolgára, pénzbeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége
--	--

Aki

eladni kíván

bortort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát,	üzletet, műhelyt, lakást stb.: vagy
---	--

Aki

bérbeadni kíván

birtokot, házat vadászterületet,	halászatot, telket, kocsit, lovat,
--	---

Aki

mindezeket vétel vagy bérbevitel céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értezt, ha az

„ARADI KÖZLÖNY”

kis hirdetési

rovatát használja.

Kerestetik

egy könnyű járatu ruganyos kocsi. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1058

Nagymennyiségű Maculatura

eladó az Aradi nyomda Részv. Társaságnál.

Weitzer János toll.



Doboza
kor. 40 fill.

Nikkelezett aczélból.

Kapható: Ingusz I. és FIANÁL.
Telefon 577.

Egy szatócs üzlet

élénk forgalommal, az utczában egyedül álló koresmával, betegség miatt azonnal eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1062

Irnok kerestetik.

Alólirottának szüksége van egy a jegyzői teendőkhöz jártas

IRNOKRA,

állását

azonnal elfoglalhatja.

Fizetése havonta 30 korona és teljes ellátás. Kivántatik józanság és megbízhatóság.

Dorgos, u. p. Lippa (Temes-megye) 1904. évi márczius 27.

Dabits Dávid,

1012 körjegyző.

Alkalmi bevásárlási forrás.

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész

ARAD, TEMPLON-UTCZA

Minorita-palota.

Arany-, ezüst- és zálogjegyek megvételnek. 92

Bor eladás.

Saját termésű ménes-gyóroki

1903. évi literje 28 kr.

1902. „ „ 30 „

1901. „ „ 34 „

0-ménesi vörös 50 „

Feichthaler Márton

Arad, S. Halász-utca 9. 1051



4568-1904. kb. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy ujabban előfordult veszettségi eset következtében Aradváros területén levő összes kutyáknak f. é. márczius hó 25-ől számított 40 napig kötve tartását vagy szájkosárral való el-látását rendelem el.

Az állategészségügyről szóló 1888. évi VII. t. cz. végrehajtása tárgyában a nagyméltóságú m. kir. földmívelési ministerium által 40.000-1888. sz. alatt kiadott rendelet 188. §-a szerint ezen rendelet érvényének tartama alatt elfogott kutyák kiirtandók lévén: felhívom a közönséget, hogy a rendelet intézkedéseit pontosan betartsák, mert mindazon kutyák, amelyek szájkosár nélkül szabadon járnak, a peczér által elfogatni fognak s a törvény szerint kiadhatók nem lévén, elfogatásuk után azonnal kiirtatnak.

A rendőr kapitányi hivatal, mint elsőfokú állategészségügyi hatóságtól.

Aradon, 1904. évi márczius hó 25-én.

Sarlot,
főkapitány.



Köhögést

csillapít a hirneves és kellemes ízű Kaiser-féle

mell-bonbon.

2740 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány igazolja a biztos eredményt köhögés, rekedtség vagy katarus és elnyálkásodás ellen. Minden egyéb szert kérünk visszautasítani.

Csomagja 20 és 40 fillér.

Kapható: Gutori Földes Kelemen és Khudy József a Szűz Máriához, Berger Gyula a Szent Brzsebethhez címzett és Hajós Árpád gyógyszerházában Aradon. 247

Kajhullás, hajmoly és fejkorpa ellen legbiztosabb szer

a Kossuth-féle

„Tinctura Capillorum”

több ismert nevű orvos által kipróbálva és ajánlva

Egy eredeti üveg ára 2 kor. — Egy próba üveg ára 1 kor.

Kapható a készítőnél:

UDVARDI KOSSUTH PÁL

gyógyszertárában Arad, Boros Béni-tér 15. 1049

Kapható: Földes Kelemen, Vojtek Kálmán és Krebez Géza urak gyógyszerházában.

Délmagyarország legnagyobb gőzerőre berendezett vegytisztító és kelme festő gyára.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint a

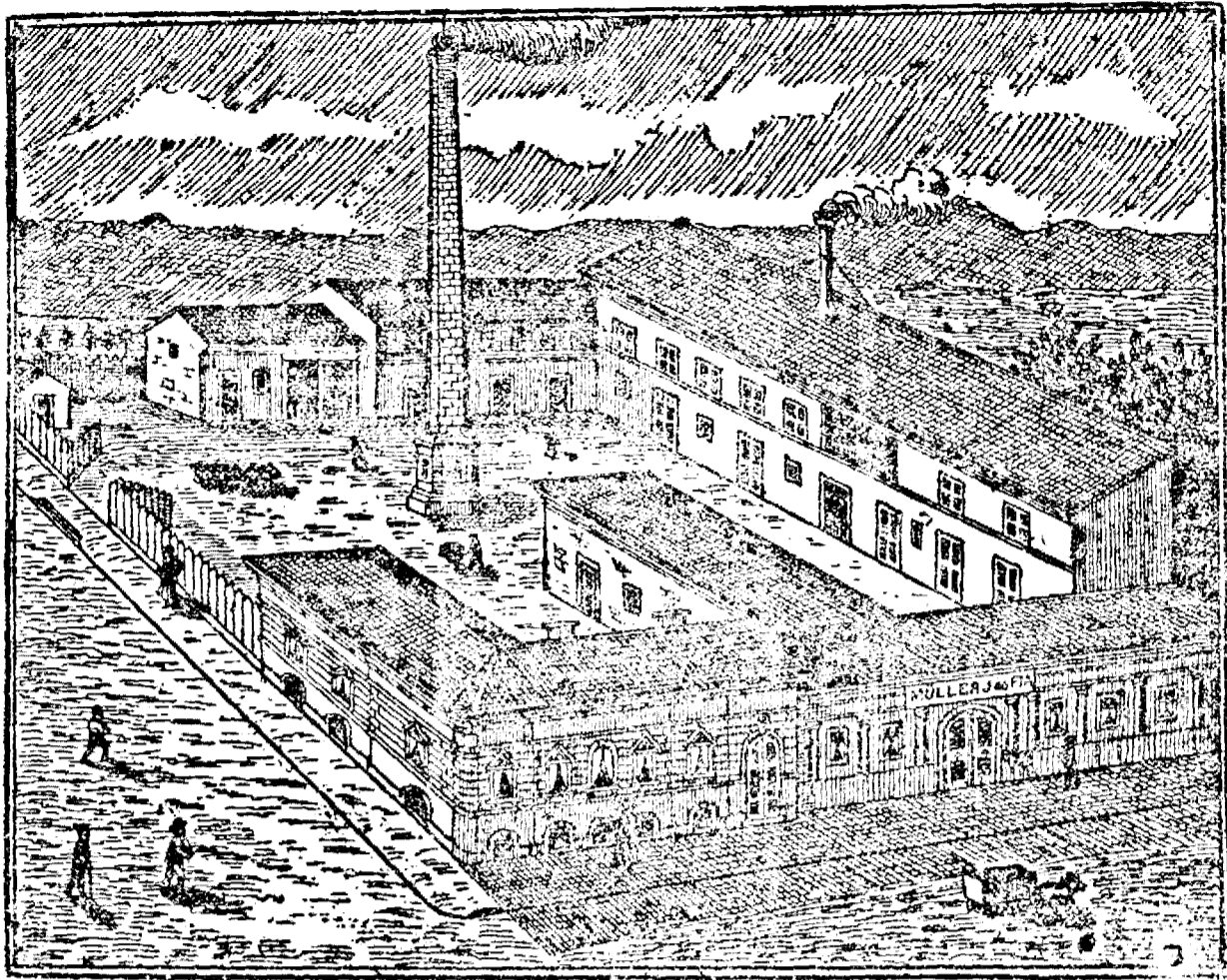
József főherceg-ut 11. sz. a. különösen az e városnegyedben lakó közönség kényelmére

műselyemfestő és vegytisztító fiók-intézetet nyitottunk,

hol gőzerőre berendezett, kitűnő hirtévként örverő gyárunkra hivatkozva, elfogadtatnak egy vegytisztításra, mint festésre mindennemű férfi- női- és gyermek ruhák, febitők és télikabátok (egészben, minden bontás nélkül), továbbá mindennemű különlegességek, himzések, csipkék, takarók, szőnyegek, teljes szalon garniurák, butor-szővetek, glage keztük, nyakkendők stb.

Tunisi és csipke-függönyök gondosan tisztítanak és minden divatszínre festetnek, tisztítás és festés után ráma nélkül feszítetnek (spanollatnak) tehát a szélek kiszakadása teljesen ki van zárva és új kinézést nyernek.

Czégünket a nagyközönség b. pártfogásába ajánlván,



kiváló tisztelettel

MÜLLER J. ES FIA.

Gyár: Halász-utca 29-30.

1002

Üzletek Aradon: Asztalos Sándor-utca 2-3. szám.
Forray-utca 4. és József főherceg-ut 11. szám.

Feltűnés!

Husvétra

tavaszi és nyári czipőárunkban

óriási készleteket halmoztunk fel s ezért
rendkívül előnyös árakat léptettünk érvénybe.

Előnyáraink az idény folyamán:

Férfi czugos fekete bőr, erős	2.25	Női csattos czipő, elegáns ...	1.70	Női szürke vitorlavászon, füzös czipő	— .90
„ füzös, igen tartós ...	2.50	„ fekete bőr czugos czipő, tartós ...	2.20	Leányczipők füzös, fekete és színes ...	1.60
„ „ I-a Box ...	4.—	„ I-a Boxbőr, igen elegáns	3.50	Gyermekczipő füzös és gombos	— .80
„ „ szürke vitorla vászonból, fürdőre és sport czipőnek ...	1.—	„ fekete és színes bőrczipő, füzös	2.75	kiváló minőség, fekete és színes	
		„ zergebőr szalon s tánczipő	1.30		

Legjobb, halaszthatlan alkalom a bevásárlásra!

„TURUL” CZIPŐGYÁR R. T.

főraktára Aradon, Andrassy-tér, Minorita-palota, Deutsch Zestvérek üzlete mellett.

Városi és megyei telefon 537. szám.

626